



90

Kartmata

ratsanik

ja

ilus wahwa Ameerika nein.

Jutustus cow-boyde elust.

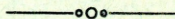
—●●—

Tallinnas, 1923.

K. Brandies'i raamatukaupluse kirjaastus.

K. Brandies'e raamatukauplus

Tallinnas, Suure Tartu m. № 22.



Kirjastus ja ladus olevate raamatute nimekiri.

Waimulikud raamatud.

- M. I. Eisen.** Kodune lauluraamat. Kristlikkudele peredele. Hind 20 mrk.
I. Bergmann. Uued waimulikud laulud. Hind 26 m.
Kodune Jumalateenistus. Palwe raamat nädala ja teiste aegade palwetega. Hind 20 mrk.
Wiimne kohtu päew ja igawene aeg. Hind 20 mrk.
Haigewoodi Jeesuse jalge ees. Hind 15 mrk.

Nooresoo kirjawara.

- Karl Ewald.** Kahejalgne. Hind 15 mrk.
Isamaa sõda. II. Wangipõlw Wenemaal 1812—1814.
Hind 15 mrk.

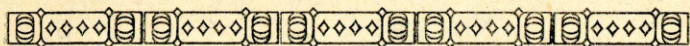
Laste raamatud.

- I. Sommer.** Laste jõulu jutud. Hind 5 mrk.
E. L. Rass. Kullakedrajad. Hind 10 mrk.
Kaks kure kingitud kotti. Hind 15 mrk.
Kuke ABD rnamat lastele. Hind 20 mrk.
Richard Kiwit. Minu raamat. Piltidega lastele. H. 125 m.
H. Saar. Imesõrmus. Hind 15 mrk.
H. Saar. Nõialind. Hind 15 mrk.
H. Saar. Kolmikliit. Hind 20 mrk.

Saada igast raamatukauplusest.

Otseteed tellijad palun hinna markides ära saata.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU



Esimene peatükk.

Winge põhja-ida tuul puhus mägedest. Väikeses Dogi linnakeses, mis asus orus, keerles tolm. Tuul kihutas teda mööda peauulitsat ja igale poole, kus ei olnud ees tõket, ajades linnaelanikkudele juhu ja filmi.

Läbi halli tolmupilve sõitis keegi ratsanik mustal hobusel halli laka ja sabaga; hobune oli vahus ning tolmust sopane, kuid astus siiski weel wabalt ja fergelt. Sõitja oli riides nagu kõik ümberkaudsed elanikud nii, et teda wõis pidada kas cow-boyks, ferma omanikuks ehk politseinikuks, kes oma märgi ära peitnud. Ka sõitja oli üleni tolmune, ning mitte ainult riided, saapad, waid ka nägu. Minult kaks halli filma olid puhtad ja selged.

Ta istus sadulas fergelt ja kindlalt, pahema käega weidi kõrgemal hoides ratsutid, nagu sõidetakse ikka Texasis, ta oli rahulik ja iga ootamatuse wastu walmis, just kui hobusega ühte walaatud, kuid samal ajal selle täielik walitseja. Ta waatas ükskõikselft oma ümber ning tema filmist ei wõinud lugeda, kas ta kohaga tuttaw wõi läbisõidul esimest korda.

Juhuslised trahterites istujad waatasid tema poole ja sõnased laisalt:

„Tore hobune.“

„Ka sõitjal enesel pole wiga. Tundmata nägu.“

„Kannab kahte rewolwrit. Seda ei näe nüüd nii tihti.“

„Mina ei imesta sugugi, kui need ainult moe päraft.“

„Mis ta meie linnast otsib? Ega wiimati mõni politseinik ei ole?“

„Ah, ja ootad politseinikku? Võib julgesti ütelda, et ta meie uus pastor küll ei ole. Ehk mine tea.“

„M-ja, ma olen kuulnud, et tahetakse uut kirikut ehitada. Olla isegi raha korjatud. Uuuh! Waata — kübar lendas! See on Sally Dekster.“

„Sa poju, jookse ja anna talle kübar kätte. Mimetä teda Sallyks, kui ja talle kübara ulatad ja näed, mis ta sulle ütleb!“

„Aga see on ju tema nimi.“

„Niipalju, kui mina tean, hüüawad cow-boyd teda mijs Dekster. Aga muidu nad nii wäga wiisakad ei ole. Waata, waata, kuidas kübar keerleb! Isegi wõõras kihutas järele. Ja päris trottuarile.“

„Jah, nii hobune kui sõitja on toredad.“

Läwele kuhjates waatasid undishimulikud juhtumist pealt. Tuul oli laia roheline paelaga kaabu noore naisterahwa peast ära kiskunud, kui see parajasti, känd pakki täis magasiinist wälja tuli.

Tuul rebis lahti ta juuksed ning kübar kandis kaasa mitu juuksenõela. Väikivate pruunide juukste siidised lokid lehvitsid õhus kattes naisterahwa nägu samal ajal, kui kübar lendas uulitsat mööda, keerles kuumas tolmupöörises ning käis hobusele otsekõhe vastu nina, kust ta tagasi põrkas ja tuulest tõstetuna edasi hüppas.

Muist hobune kargas kõrwale, — hüpe mille pealt ta peaaegu vastu tulpe oleks kukkunud. Hirmunud ja vihane ajas ta tagumistele jalgadele püsti ning näis sel filmapilgul nagu kukuts ta selili. Siis lastus ta norjates tagasi jalule, tõmbas kõrwad ligi pead, ajas ninasõõrmed laiaks ning keerutas punetavaid filme. Kuid ratsanik ei vääratanud. Ta pigistas põlved kokku ja tema kehaseis vastas nagu ühte loodud igale hobuse liigutusele, kes enam äritud, kui hirmunud oli.

Kumardades patjutas ta hobuse sirget kaela, lausudes talle paar paitavat sõna. Siis juhtis ta hobuse puupakkudest kõnniteele, mis hobuse jalge all liikusid. Kübarale järele sõites tegi ratsanik sadulast ühe maani liigutuse ja kübarat üles tõstes sõitis tänawale tagasi. Väike poisike waatas pealt suu ammuli. Ratsanik kutsus ta oma juure.

„Kuule, pois! Wii see kübar selle daamile, kes ta ära kaotas. Näed, see pruunijuukseline lady seal.“

Trahteri lähel olivad pöörasid nüüd oma tähelepanu kübara kaotaja naisterahwa, mis Sally Deksteri peale.

See seisis pead püsti hoides, nähtavasti äri-
tatud ja vaatatas eemale sõitvale ratsanikule järele.
Poiss ulatas talle kübara ja sai tasuks pooli dollari.

„Ta kästis mind kübara teile kätte anda,“
häälitjes poisike pakkijä hoides, kuni neiu neid oma
jadula külge finnitask. „Tal omal ei olnud wis-
tiste aega.“

Sally Dekster muigas. Ta sai aru, et poi-
sike musta hobusega ratsaniku eest seista piüiab.

Kuidas wõis jee wõõras Sally Deksteri wastu
nii hoolimatu olla! Iga teine meesterahwas oleks
õnnelik olnud juhuse üle temaga rääkida.

Ta sai sellest aru ja sellepärast wihastaski.

Uga wõib ka olla, et ta ei saanud mahti
nätku waadatagi.

Õtse uulitsat edasiwaadates nägi neiu, et
wõõras ronisk jadulast maha ja kõitisk hobuse käsi-
puu külge. Kergesti hüppask neiu oma hobuse selga ja
kihutas tolmuk keerusk mustast hobusest mööda,
heites pilku tundmata ratsaniku peale just sel sil-
mapilgul, kui jee würtspoodi fiske astusk.

„Kõmbed on tal kaunis jämedad,“ mõtles
neiu. „Waja oleks teda weidi õpetada.“

Wõõras astusk poodi ilma, et ta õstjate, sel-
lide ning muidu uudishimuliste silmitsemisest wähe-
matki oleks tähelepannud.

Talle oli wihmamantlit waja. Suure mae-
waga leiti niisugune, mis ta kaswule fünnik. Ja
wõõras oli rahuldud.

„Mulle on teda tolmuarjuts waja,“ seletas ta. „Ja siis oleks mul waja hobust Dshim Marsdeni fermasse sõitmiseks.“

Poodnik waatas huwitatult talle otja.

„Penikoormat üksteistkümme saab. Pöörake Haley poole. Sai teie hobune wiga?“

„Wõib olla, wenitas weidi. Ma wõtan ta järele. Ta juba nii kui nii hommikust jaadid penikoormat kolmkümme ära jooksnud...“

„Hm... Ja teie kaalute mitte wähem wiis puuda... Hea hobune! Mafjab muretsema. Kas Marsden ootab teid, isand?“

Wõõras sai aru, et tekkis mingisugune arusaamata pinew õhkkond nii pea kui ta oma reisi sihist teatas. Igauks ulatas end ikka enam lähemale, et paremini tema wastuseid kuulda ja küsija toonist sai wõõras aru, et siin mitte ainult palja uudishimuga tegemist ei ole.

„Minu nimi on Gorman“, wastas ta lühidalt. „Olen Dshim Marsdeni wana sõber. On midagi pahaste?“

Poodnik pööras filmad kõrwale.

„Marsdeni fermast ei ole juba päewa kolm neli siin keegi käinud. Näagitakse, et tema peale olla lastud. Kuid arsti järele ta saatnud ei ole.“

Waadates poodnikule terawalt otja, ei jäänud Gormanil siiski mitte kahesilma wahela kaks cow-boyd, kes sõid ploome ja koha kähku ning jala wälja läksid.

Gorman tõmbas mantli ümber ja astus uulisale. Sõitnud oli ta Dshim Marsdeni kirja peale, mis sisaldas:

„Söber. Mikul on oodata mingisuguseid pahandusi ja ma, arwan, ei saa neist üksi jagu. Kui sul on waba aega, tule minu juure — Marsdeni ferma, üksteistkümmend penikoormat Dogist läänepool. See oleks ühtlasi sinu külastäik, mis ja lubasid kuue aasta eest. Mis ja arwad? Sinu Dshim Marsden. P. S. Sinu asemel ei tuleks ma hiilides ehk ma küll wäga ka ei pasundaks, et minu juure sõidad.“

Gorman ja Marsden olid wanad sõbrad. Nende sõprus kestis wahetpidamata kümme aastat. Kõike muret ja waewa, nälga ja janu, rikkust ja waejust jagasid nad koos. Ja kui taks meesterahwast korwuti eluraskustest läbi lähewad, siis on wõimata leida sõprust, mis oleks tugewam.

Minult siis, kui Marsden ferma pärandas ja Gorman, kellel raha ei olnud jonnakalt sõbra wara jagada ei tahtnud, tuli lahkumise. Seft jaadik nad ei kirjutanudki üksteisele, kuid kuulujutud ulatasid ka üle rohtlaante ning mõlemad sõbrad teadsid wäga hästi üksteise elust.

Meesõprus ei lahtu eemalolemisest. Ta ei roosteta kunagi. Ja Dshimi kutse äratas üles sõpruse uue hiilgega, mis nagu haljas noatera.

Kuni ta seisis ja filmega Haley filti otfis, sõitis Sally Deksder temast uuesti mööda. Sel korral puutusid nende pilgud wastamisi. Neiu tufjatas, peatas filmapilguks kaheldes hobuse, pööras siis aga järsku trotsitult ümber ja kihutas minema.

„Birtjakas kah,“ mõtles Gorman. „Oleks wist tahtnud, et ma hobuse seljast oleks maha tulnud ja wiisakalt kumardades talle kübara kätte annud. Vol-

lus! Wististe on tal rikas isa ja ta otsib nüüd omale sõnakuulelikku meest. Seni tunneb aga enese täielise linna peremehe olevat. Kena on teine ka ja sõidab hästi. Läks minu poole, kuid waewalt saan talle järele.“

Nurjaläinud juhus ei awaldanud Gormanit tuju peale mingit mõju ja Harley üles leides, astus sisse.

„Homme hommikul saate oma hobuse tagasi“, sõnas ta.

„Aga kui kaugele sõidate?“

„Üksteistkümmend penikoormat. Marsdeni juure“.

Gorman märkas, et Haley tase jahmatas.

„Tahaks teid väga aidata, hea külaline, kuid ei wõi midagi kuni homme hommikuni teie kasuks teha. Ei ole ainustki waba hobust.“

Gorman pööras minema Oli selge, et Haley waletas. Nähtawasti oli ta Marsdeni asjas tema wastane.

Teisest kohast sai Gorman wankri ja paari madalaid hobuseid. Uskudes, et hobuste omanik erapooletu, küsis Gorman.

„Ma kuulsin, et Dshim Marsden haawatud. Olete sellest midagi kuulnud? Minu nimi on Gorman ja mina olen tema wana sõber“.

Küsitaw noogutas pead.

„Dlen teist Marsdenilt kuulnud. Kääkis, et ootab sõpra. Ma tean ainult niipalju, et pimeada tulekul tungis kuul aknast läbi ja sattus Dshimile õlasse“.

Selle järele tumestas ta häält.

„Kuid ma usun, kui ka kuulisi nii märgitaks kui lehma, siis oleks sellel kuulil leitud ring „D“, mis Dshimi haawas“.

Gorman läks tagasi würtspoodi juustu, suharaite, ananassi konservide, jardiinide ning sooda pudeli järele. Seeford tundus tema waenulikus selgesti. Kui ta sisse astus oli waikus. Ta wõttis oma moona ja maffis.

„Soodat ei ole“, ütles poodnik. „Saate korwalt Reno juurest“.

Poest wälja astudes nägi Gorman, et need kaks cow-boy riides meest, mõlemad hästi sõjariistus ja selgesti midagi kängemat joonud kui puuwilja wesi, tema järele tulid.

Reno trahter ei olnud oma sijenuses muutunud ja kõik oli nii nagu tol ajal, mil weel wiina müüdi. Müüd oli ainult pudelite siju teine.

Gorman läks leti ette ja küsis pudeli limonadi. Mõlemad cow-boyd tulid ka leti ette ja jatkasid oma juttu. Siis tuli weel mitu inimest trahteri, kes seina ääres seistes ehk laudade juures aset wõttes midagi ootama näisid, kuna Gorman rahulikult läbi õlekõrre limonadi imes. Cow-boyd rääkisid isekestis kuid Gorman sai aru, et nende kahetõne oli määratud rahwa hulgal. Ta aimas, et tuleb tüli, tellis weel teise pudeli ja imes aegamööda.

„Ja nii siis see murakas, ülepeakaela sõjariistus sõidab hobusel mööda uulitsat. Korraga wiib tuul neiul kübara peast“.

„Hästi ilus panama roheline paelaga. Ja neiu ka iludus ise!“

„Ära nüüd sega!“

„Koh, räägi, räägi. Aga ma ütlen tervele ilmale, et see oli ilus neiu ja tore kübar“.

„Ja vaat, mister jockey sõidab kübarale järele, tumardab hobuseseljast nagu tsirkuses, kus fissiminef maksab kakskümmend wiis senti. Wõtab kübara üles ja annab räpase poisikele kätte, et see daamile edasi wiiks ja sõidab ära, ilma et tema tänugi vastu wõtaks, teotades sellega fogu naistesugu ja mis Deksderi iseäranis!“

„Niisugune häbematus!“

„Aga mõned räägivad, et see jockey sugugi jockey moodi riides ei olnud“.

„Ei? Kuidas ta siis riides oli?“

„Niisuguses mantlis, milles meesterahwas väga naisterahwa moodi wälja näeb, nagu waat, see isand siin.“

Ja ta pööras pillkawalt Gorman'i poole, nähtawasti selle ükskõiksusest äritatud:

„Ütelge, mis teie niisuguse lurjuse kohta ütlete?“

Küfija tallus edasi. Gorman waatas talle rahulikult otja. Kui see oli püümis, siis oli see hästi wälja mõeldud, iseäranis nüüd pärast seda, kus ta mantli ostanud. Wöõlt rewolwri kätte saada oli wõimata. Esimene tema liigutus oleks kuulirahega vastu wõetud. Tema ees olid Marsdeni, sellega siis ka tema waenlased.

„Nii siis, mis te ütlete selle kohta?“

Rüfija toetas ühe käega leti najale, teist rewolwri juures hoides.

„Ma ütlen, et ma oleks niisamuti teinud,“ wastas Gorman. „Wiisakus nõuab, et esimese tutwuse juures mitte liig südamlik ei olla.“

Need sõnad, meelega rõhutatult, sünnitasid pealtkuulajais naeru. See, kellele need sõnad olid sihitud, waatas nüriult Gormani peale ja haawamisest aru saades ning näost punajeks minnes, astus talle lähemale.

„Sina oleks niisamuti teinud? Aga mis lind siis fina oled?“

Gorman ei liigutanud. Pealtkuulajad arwasid, et ta haawamise alla neelab. Rahulikult trahteripidaja poole pöörates sõnas ta:

„Rüfi ta käest, kuidas mind kutsutakse“.

Hoolimatus, millega need sõnad öeldud, pettis cow-boyd. Ta pööras end Gormani poolt kõrwale mitte enamaks kui pooleks sekundiks. Samal filmapilgul tegid Gormani käed liigutuse liiga kiire pealtwaatajate filmade jaoks: limonadi pudel lõi cow-boyd wastu jelle alumist lõua luud. Kuni ta hoo-
bist rabatud kukkus, haaras Gorman tema rewolwri tupest ja seda rahwa poole hoides, taganes uksele. Hoides paremas käes lasteriista, tegi Gorman pahema käega mantli eest lahti, wiskas siis rewolwri riiulile ja just samal filmapilgul olid tal käes oma rewolwri paar, mille kuulid wõijsid isegi karu mägama panna.

Naeratades, abita ja kohkunud rahwahulgale, awas Gorman ukse ja astus uulitsale.

Teine peatükk.

Katelus trahteris oli selgeks tunnistuseks, et Gorman just Marsdeni ja ta wastaste riiu kessele jattunud. Ja Marsden aimas, et sarnaseid kokkupuorkamisi tuleb ees weel küll. Küll ja tema kui wana juhtumiste ottsija tundis jelleks juba iseäralist löbu. Mitte wähe omal ajal ei kutsunud nad Marsdeniga ainult löbu pärast katelusi ja löömisi wälja, kus wõitis see, kes kiirem triksit wajutada jõudis, kelle närwid olid tugewamad ja kes tundis inimlikke nõrkusi ja oskas neid teise juures kasutada.

Mitte wähe ei teinud nad ka seaduse heaks, jaades kurjategijatega kiirem walmis, kui raske kohtu aparaat liikuma sai. Gormanile pakuti politsei kohta, kuid ta ei tahtnud oma wabadust kitsendada ja ütles ära.

Tehtud waner oli juba walmis ja Gorman fidus oma Meegri selle külge, kes pikast ratsutamisest wäsinud. Et ilm kuum oli ja taewas helendas nagu suur õõglamp, pani Gormau õlgedesse tiiki jääd kompressiks ja lahutuseks oma heale hobusele.

Ta tahtis juba wälja sõita, kui nurga tagant jälle nähtawale tuli neiu. Tema hobune oli üleni wahus ja Gormanist mööda sõites peatas ta Keno trahteri ees ja rääkis kahe cow-boyga, kes läwel wedelefid.

Gorman waatles neid terawa ja tähelepaneliku pilguga. Cow-boyd kummardasid neiu ees üli wiisakalt, wõttes peast oma lainu kübaraid ja pilgutades üksteisele filmi.

Neiu andis mingisuguseid kästusi ja kihutas siis teed mööda rohtlaante poole, kuna mõlemad cow-boyd oma hobuseid hakkasid lahti päästma. Gorman tundis neid kohe — seda, kelle ta oli maha wisanud ja tema sõpra. Kuid mis Gormani tähelepanu köitis, oli see, et kumbagi hobuse seljal oli põetud ring ja selle kõrwal täht „D“.

Gorman sõitis tasa linnast välja ja mõtles endamisi juhtumiste üle järele. Wankri omanik oli ütelnud, et oleks kuulid märgitud, siis sellel kuulil, mis sattus Marsdeni õlasse, oleks olnud märk — ring „D“. Et cow-boyd, kes olid Reno trahteris tapmise katsega walmis saanud, selle juures Gorman ei kahelnud. Ja seal juures see wiis, kuidas neiu nendega rääkis, näitas, et nad selle juures teenistuses olid. Ning ring „D“. „D“ on esimene täht nimes Dester... Võib olla selle neiu isa ongi see wihawaenlane Marsdenil, kelle läbi ta haawata sai.

Ta jõudis waewalt pool penikoormat linnast eemale kui taks cow-boyd talle järele jõudsid ja tolmupilwedes mööda kihutasid, ilma et nad Gormani peale mingisugust tähelepanu oleks pööranud just kui oleks jee mõni tee ääres kaswaw taktus.

Gorman kiirendas sõitu. Meeger, kes sadulast wabastud, jooksis rahumeelega kõrwal.

Oli juba kolm, teedärsete puude warjud wenisid juba pikaks, kuid kuumus seisis siiski muutumata. Raske oli hingata kõrwetawat õhku. Hobuste riistade alla tekkis waht. Wiis penikoormat ära sõites pani Gorman tähele, et ümbrus muutub. Mäges-

tikud kumbagil pool teed läksid hätilistemaks, puud tihenesid, kaktuside asemel kasvasid metspirnid ja tihedad „kassikäpade“ warred. Ges, all orus paistsid Marsdeni ferma hooned. Paremäl pool, kaugel filmapiiril paistis segaselt heleda taewa foonil hambuline mägiachelik. Bahemäl pool nii kaugele kui film ulatas olid rohvlaaned. Taga jäi Dogi linn ja selle taga alati pilwedega kaetud mäehari, mida selle wormi järele kutsuti „Puujärgi Raaneks“.

Ratja sõites wõis Gorman oma all jookswat teed lugeda kui lahtist raamatut. Wantrilt oli see raskem. Siiski pani ta tähele, et rohvlaane minewalt teelt pöörasid ära wantri ja hobuse käpjade jäljed. Nähtawasti, ei olnud ferma Ring „D“ mitte kaugel ja Deksterid olid Marsdeni ligemateks naabriteks.

Teie tõusis üles kitsasse orgu kahe mäe wahel. Peagi olid kumbagil pool kaljulised seinad, mis sünnitasid kuristikku jülba wiiskümmend pika. Paremäl pool teed kitsas mäeawanduses oli wäike järw, kuhu langes mägedelt kukkum oja.

Hobused peatasid ja hirnusid januselt tundes wee lähedust. Kui wee rohewas wärw näis Gormanile kahtlane ja ta otsustas maha minna, et wett järele waadata.

Errah! Kuul tungis läbi wantri lae, läbi Gormanile kübara, puutus wastu raud wantri äärt ja kukkus jalalauale, kuhu Gorman talle saapaga peale astus. Teine kuul sattus wastu jää tükki.

Hobused kargasid hirmunult minema ja wanter lendas mööda kiwa. Gorman wandus, tõmbas

ohjelt ja wanter kihutas kiikudes küllakal teel ja ähwardades iga filmapiilk ümber kufkuda.

Rolmas peatükk.

Beatada ja paukude peale wastata oleks lol-
lus olnud. Gorman teadis, et teda oleks enne
maha lastud, kui ta wantrist oleks wälja saanudki.
Ja oli peaaegu ime, et nii tema kui ka hobused
wigata minema pääsesid. Misparast lastsid nad
ainult wiis pauku — seda ei juutnud Gorman
enelele kuidagi ära seletada.

„Wist kartsid, et ma nad ära tunnen, kui
jälle mööda lasewad,“ mõtles ta hirmunud hobu-
seid jälle wagušamale sõidule taltšutades.

See nuka tagant kallaletungimine pahandas
teda. Oleks Meeger šadulas olnud, ta ei oleks
enelele seda löbu keelanud, et tagasi pöörata kuris-
tiku ja wastamisi lastma hakata.

Tagasi waadates päikeselt heledasti walgus-
tud kalju rüingaste poole ei seletanud ta film
enam kuristiku, kuid temale näitas nagu oleks ker-
kind filmapiivil kaks tolmuwihku ja siis kadunud
õhus. Oliid tema waenlased kes tahes — nad
kadusid.

Oli juba pool wiis, kui Gorman Marsdeni
wäljadeni jõudis.

Šgalpool paistis furd ja hool. Šuud pii-
rasid maja, akaatšiate pöösad kaswasid aia ääres,

wäite ojate surises aias. See ferma näis olema, kui jahutam ja warjurikas oafis keft kuumendawat kõrbet. Kui karjakawatustundja sai Gorman õhust aru, et teisel pool fermat on juured karjamaad.

Jah, Marsden tundis oma asja. Djawa peremehe käsi oli tunda igal pool. Liad ja tanumad korras, hooned wärskelt ülewärwitud, hoowid puhtad ja rohht põetud. Ja pool sellest oleks wõinud Gorman oma olla, kui ta oleks tahtnud. Tema äratülemine kingitusest tõigi esimese riiu sõprade wahela.

Gorman oli loodud hulkujat, Marsden igatjes aga alati waitje kodu ja perekonna õnne järele.

Oli weel wara ja cow-boyd ei olnud karjaga koju tulnud. Keegi karjus wäljal sõnatuulmata hobuse peale. Kõõgist tuli hiinlane-kokk, wiskas kokkujooksnud kanapogadele toidujäänuseid ja nähes Gorman, hüüdis laulwa häälega:

„Ho-la!“

Selle kisa peale tuli kusagilt kõwera jalga-dega cow-boy ja ligines Gormanile, hoides finni wõöl tolknemat rewolwrit. Pruuniks põlenud nagu laia kübara all awaldas selget tahtlustawat ilmet. Teine cow-boy tuli koplilt ja istus aiale hoides käsa puusjas.

„Gorman,“ sõnas tulija lühidalt ja see sõna awaldas tarwilise mõju. Rahtlustus kadus cow-boy näolt nagu mahawõetud mask, aia peal istuja läks tagasi hobuste juure ja hiinlane-kokk jäi ta rahule ning pööras kõõki.

„Beremees rääkis, et ta ootab teid igapäew,“ rääkis kõwerajalgadega. „Ta rõõmustab wäga, kui kuuleb, et tulite. Ei ole ju lõbus lesida nagu jalgupidi finniseotud konn. Muidugi mõista, oleks me kõik walmis tema eest kättetasuma, kuid tema finnitab, et see asi puutub ainult teda. Arusaadaw, ta teab ise paremini, ei ole ju laps. Kuid usub, et teie tulete just parajal ajal. . . . Mind hütatakse Lou ja ma olen siin walitseja. See on Dshafson. Tema walwab hobuste järele.“

„Wäga hea. Mul on siin midagi Dshimi jaoks. . . . Kuidas tema terwis on?“

„Luu õlas purustud. Tahab end ise arstida, kuid minu arwates wõib asi pahaks minna.“

Lou läks kõõki hiinlase juure ja Gorman pööras Dshafsoni poole. Moor cow-boy tutis walgete juukstega, puhtaks aetud näoga ja pilke sädemega finistes filmis, talle meeldis.

„Kellel see meelde tuli teie lastest kwiiga läbi wifata?“ tähendas ta naeratades.

„Ja koguni kahega. Teine läks lastest läbi, teine sattus jäässe.“

Gorman näitas astmelt wõetud losfi löödud kuuli. Dshafson waatas tähelepanelikult seda ja wilistas tasa.

„Niisamasugune kiwike lendas ka mulle,“ näitas ta armi paremal kõrwal. „Lasti öökulli kuristikus? Nägite lastjaid?“

Gorman patšutas wastu oma rewolwri.

„Buhastada ei ole waja.“

Dshafjon naeratas jällegi. Nähtawasti see jutt talle meeldis.

„Mul tuli wäike arusaamatus kahe noormehega Keno trahteris. Nad ei olnud mitte kõige wiisakamad, kuid rewolwriisi haarata ei jõudnud. Muudugi trahteris. Wõib olla panid pärast kuulid käima. Üks oli halli hobuse, teine pruuni seljas. Hobustel oli märk — ring „D“.“

Dshafjoni nägu läks pilwe ja ta noogutas peaga.

„Seda, kes istus halli hobuse seljas, kutsutakse Kahupea, aga teist Nõsiniinaga Sim. Mina aga ei oleks hakand...“

Ta waitis, laskis kuuli hooletult tasku ja pilgutas Gormanile tulewate Lou ja hiinlase-koka peale filma. Ja Gorman otjustas eneses, et Dshafjon on, feda usaldada wõib.

Kui Neeger joodetud ja koplisse lastud, küsis Gorman kuidas Dshimi juure pääseb.

„Kõige parem on kui oma tulekust isiklikult teatate,“ ütles Lou.

„Aga kes tema juures on?“

„Mitte keegi peale Karmeni.“

Gorman waatas küsiwalt rääkija otja ja märkas selle filmis pillawat tulukest. Lou oli talle wastif.

Kes on see Karmen? Wõib olla, mõni kawal Mexiko neiu, kes Dshimi haigust selleks kasutab, et tema majasse asuda.

Rahtlused lagunesid aga kohe niipea kui ta haige toa ukse lahti tegi ja nägi Karmeni, kes aastat

paarkümmend tagasi weel oma nimele oleks kohane olnud, kuid nüüd täiesti ära jäänud ja unijelt pead kõigutades tuulelehitajaga oma hoolealuse kohal wibutas. Tukkumisest ärgates waatas ta küsiwalt Gorman'i otša, kes tal ära minna kästis.

„Sina, Karmen, mine ära!“

Käskiw toon awaldas oma mõju ja Karmen lahkus toast.

Gorman ligines woodile, millel lamas tema haige sõber. Weel wari oli sellest järele jäänud, keda tundis Gorman enne.

„See mulle ei meeldi, Lou... See ei ole nii, nagu mina kästisin... Tule laest maha...“

„Sonib,“ mõtles Gorman. „Ja ta ei lastunud arsti kutsuda... Waja ta kätt waadata. Ära kardada, Dshim, see olen mina.“

Haige jäi kohe rahulikumaks ja Gorman hakkas naiseliku õrnusega tema haawa waatama.

„Hea, et ma jääd kaasa wõtjin“, ümises ta ja läks akna juurde. Dht toas oli lämmastaw. Akent lahti tehes nägi ta ülemises klaasis auku, mida kuul teinud. Tuba nähtawasti oli Marsdenil nii kontoriiks kui ka magadistoaks. Oli selge, et lasti tema peale siis, kui ta laua taga raamatute kallal istus.

Gorman tumardas, et kuuli lendu ettekujutada, seal märkas ta läbi akna küngast pingiga, kust nähtawasti lastigi. Paksud pöösjad oleks inimeje ka siis ära warjanud, kui lastmine päewal oleks sündinud.

„Niisugune nurjatu“, mõtles Gorman endamisi, lasti siis Karmeni jää kompressi teha ning läks ise

„Dšhepi“ rohtu tooma, et sellest plaastrit teeta. Kui ta haige juure tagasi tuli, leidis ta Lou eest.

„Oleks võind hullem juhtuda“, tähendas Gorman. „Lasti öösel, kui ta laua juures istus, eks?“

„Jah. Kuul tungis läbi ja jooksis vastu seinale, sinna kus krohv ära kukkunud. Peremees ise kiskus ta teisel päeval välja. Kaliiber kolmkümmend kolm“.

„Kas keegi ei vastanud lastmise peale?“

„Lastsid vähe ja need, kes lähedal olid. Teised olid juba magama heitnud ehk mängisid kaarta. Meie tõttasime koha peremehe juure ja ei saanud efiialgu arugi, kust lasti. Kuni me künkani jõudsime, oli lastja juba kadunud. Öö oli pime, et pista film peast välja. Hommikul leidsime hobuse jäljed, kuid need kadusid varsti kiivides. Peremehel ei olnud waenlasti vähe. Töölised, keda ta lahti lasti, cow-boyd. Siis aasta tagasi aitas ta paar raudtee röövlit kinni võtta. Need istuvad praegu finni, kuid neil olid kindlasti sõbrad. . .“

„Oli pahandusi ka ferma King „D“-ga?“ küsis Gorman.

„Oli. . .“

„Ja Dshaksonil lasti kõrv läbi?“

„See oli weejoogi koha pärast“.

„Kuidas nii?“

Lou näitas selgesti, et see ülekuulamine talle vastumeelt on.

„Kuulge“, ütles Gorman. „Dshim pani mind ferma peremehes kuni ta ise terweks saab. Saate aru? Teie jäete walitsejaks edasi nagu enne, kuid

mina olen Dshimi asemel. . . Ja nüüd rääkige mulle selle weejoogi kohta üle. . ."

"See on väike tiik just Marsdeni ferma ja Ring „D“ piiri peal. Kaardi järele on ta Marsdeni oma, kuid ta teise ferma kari käis seal joomas. Nähtavasti oli endiste omanikude vahel mingisugune leping, mille järele weejoogikoht oli ühine. West tiigis on hea ja ei kuiva ka kõige kuivemal suul. Kõik läks jeni väga hästi kuni meie peremees mis Deksteriga riidu läks. See on nüüd pärast isa surma ferma omanik ja walitseb, peab ütlema, hästi. Riidu läksid nad mingisuguse tühja asja pärast ja korruga meie peremees käskis plaani järele aia teha. Weejoogi koht sai seega piiratud. Kuni wiimad olid — oli kõik hea. Kuid tuli pöud ja jõgi mis orus mõlemist fermadest läbi jookseb, kuivas ära. Dshons, üks meie cow-boydest teatas korruga ühel hommikul, et traat aed piiril läbilõigatud ja ferma „D“ kari tiigis. Kari aeti ära ja aed parandati. Selle järele hakkasid Ring „D“ loomad koolma. Ühed räägivad jänu, teised — fikwititud roht. Mine ja tea".

"Aga kas Ring „D“s on veel wett peale selle jõetese, mis orus?"

"Jah. Kaewud lautade juures. Noh karja õnnetus wahetorda ei parandanud. Sülle lõigati traat läbi. Keegi Ring „D“ cow-boydest lastis Dogis jutu lahti, et meie tahame kõike karja ferma Ring „D“s ära kooletada. Arusaadam, rahwa poolehoid muidugi neiu pool. Beremees wihas tas veel enam. Pani weejoogi kohta walwama. Dshak-

sonil lasti kõrw läbi. Tema haawas aga oma wastast käest. Siis haawati peremeeft. Pärast jeda jäi weidi nagu waitsemaks. Ka hakkasid jälle wihamad saama”.

„Mii. Müüd ma lähen. Waja on plaastriks rohtu korjata”.

Arusaadam Lou selle seletuse sisse ei uskunud ja luuras kahtlaselt Gormanit järele kuni see filmist kadus.

Kõike kuulnud järelnõteldes, läks Gorman künkale, et otsi „dshepi” rohu pikki lehti. Pingi juure jõudes uuris ta hoolega selle ümbrust. Gorman oli kats kolmsada sammu ja Marsdeni walgustud magadistoa aken oli heaks märgilauaks. Pingi ümber olid inimeste jäljed. Maas lamas tühi padrun ja Gorman pani tähele, et selle kaliber oli kolmkümmend kolm.

Heites weel pilku ümbruse peale, mis juba udunes widewifus, tahtis Gorman tagasi pöörata haige juure, kui nägi teel ratsanikku, kes kihutas Marsdeni ferma poole.

Gorman jooksis mäekingult alla sel filmapilgul, kui ratsanik peatas Lou ees, kes wastu tulnud. Lou nägu awaldas imestust: ratsanik oli miis Deksder. Ta ei pannud Gormanit tähelegi ja rääkis Lou poole pöörates:

„Kuidas Dshim Marsdeni terwis on? Ma alles täna kuulsin, et ta haawatud. Kas ei wõi ma kuidagi kasulik olla? Arsti ta juures weel käinud wist ei ole?”

„See on teie poolt väga armas, mijs Dekster“, vastas Lou. „Karmen räägib, et ta praegu magab. Ta on kõige aja temaga“.

Neiu tõstis pead. Ta silmad kriiskasid.

„Kes on see Karmen?“

Lou kogeles.

„Kuidas teile ütelda. . . Ta elab siin juba kaunis kaua. . . Tema. . . ma usun, peremees võtaks ta wist oma manuliseks“.

Neiu wõttis juhed ja patšutas hobusele kaela peale. Lou sõnad nähtawasti muutſid ta kawatsuse.

„Noh, kui tema järele nii hästi walwatakse, siis on minu abi üleliigne. . . Kuid teie ei wostanud mu küsimise peale: kuidas on tema terwis?“

Lou näitas Gormani peale.

„Gorman nägi teda wiimasena.“

Sally Dekster pööras sadulas ümber ja waatles Gormani pealaeſt jalatallani hoolimata pilguga.

„Noh,“ ütles ta, „kuidas on siis teie peremehe terwis, kaherewolwriga herra.“

„Wind kutsutakse Gorman, mijs. Ja Dshim Marsden on minu sõber.“

„Teie kannate kahte rewolwrit. Meie pool on see elukutselise ihukaitseja tundemärk. Ma usun, et mister Marsden teid palganud on?“

Kuid ootamatalt andis ta hobusele kannukseid ja kihutas minema.

Gorman waatas talle järele.

„Pirtsakas!“ mõtles ta. „Just kui piisfi-
rohi! Kuid olgu kuidas on, preilike, teie ise ütlesite mulle seda, mis ma teada tahtsin.“

Neljas peatükk.

Korjatud rohu viis Gorman kööki, kus kohe hiinlase-kojaga sõbraks sai, andes sellele pooltofinat sigarifi.

„Si,“ ütles ta. „Mul on vaja kanged rohtu teha. Kuttu paneme herra jalule. Saad aru? Ma keedan rohu ära ja tema joob siis seda nagu teed. Siis teen talle plaastrit, et haavadest kuumust välja kisku. Anna mulle kastruli.“

„Mina ise mõistab meditsiinat. Minu onu Schanhais kuulus doktor. Teeb kanged meditsiinat. Esimene sort doktor. On sul vaja teeta meditsiinat, võta oma kätte terve köök. Mina paneb kaju ette küünla põlema, et peremees rutem terweks saab.“

Si-Wung awas ukse kõrwaltuppa, kus põlesid täites õhku kange lõhnaga, küünlad puust ebajumala kaju ees.

„Sa oled tubli mees, Si!“ kiitis Gorman.

Si-Wung oli sellest meelitud ja rääkis.

„Peremees — hea walge mees. Sina oled tema sõber, siis ka niisamajugune. Kuule, ma ütlen sulle midagi. Tunned Lound?“

Hiinlane madaldas saladusliselt häält.

„Balitšejat?“

Si noogutas peaga.

„See Lou on hoopis paha,“ ütles ta fosi-
naga.

„Mispärast?“

Kuid Si tuli otjusele, et ta oli juba liig palju
lobisenud ja jäi tummaks kui kala. Gorman nägi,
et asjata temalt veel pärida!

Kui roht walmis, läks Gorman haige juure.
Dšim Marsden wiskles woodis külmad kompressid
pea ja kää peal. Tema juures istus Karmen, lõi
risti ette ja wangutas pead.

„Palawik... Ta on väga haige!..

Gorman wõttis kompressi ära. Haige ihu
pöles. Plaastrit peale pannes ja uuesti finni
sidudes sundis Gorman teda rohtu jooma. Mars-
den jõi koogu aeg sonides:

„...Hea küll, Sally, ma usun teid... Med
on pantud, ja las olla... Sally, kallid, ma ei
jüüdistata teid... Teie mõtelge, mis te tahate, kuid
mina soowiks, et te meesterahwas oleksite. Kas
filmapiilgukski, et ma teiega kui omašugusega waielda
wõiks... Aga muidu teie määsite mind ümber
näpu, Sally. Teie piinate mind oma filmadega...
Kas teie neid kunagi finni ei pane, Sally? Mitte
kunagi, filmapiilgukski? Sally Defster... ferma
Ring „D“... Ring „D“... See ei ole ring,
see on sõrmus... Kuld, laulatus sõrmus...

Gorman hoidis haiget, kes tõusta püüdis.
Külmad kompressid kuwafid ruttu. Kuid rohi pidi
aitama, kui ainult haige weidi rahulikumaks jäeks.

Gorman leidis reisuapteegis morfiumi tablette ja warsti, Karmeni suureks imestuseks langes Marsden sügawasse unne.

Wahepeal jõudis kätte õhtu ja Si-Wung tagudes kolmnurka teatas, et õhtusöök walmis. Cow-boyd astusid lauda ja Gorman, jättes haige Karmeni hooleks, läks nende juure.

Marsdeni ferma cow-boyd olid lõbusad ja head poisid. Neid oli kakskümmend meest ja kõige wanemal ei olnud aastat neljakümmend. Gorman heitis nende peale pilgu ja tuli tahtmata otsusele, et Lou neist paljudest madalamal seisab.

Ta imestas, miks Marsden just teda walitsejaks pannud.

Õstudes lauas kuulas Gorman jutufattendist ja märkusi ferma ja töökohta, mööda läinud tülide üle ning tulewaste kokku pörkamiste wõimalustest. Dshakson paistis kõige enam wälja: ta oli parem ratsanik ferma peal ja tema hooleks oli noorte hobuste eest hoolitsemine. Tema jeltšimehed olid tema peale uhked. Kadetus oli tundmata nende nainwide heasüdamliste inimeste wahel. Kaste oli ettekujutada nagu oleks keegi neist püüdnud oma peremehe elu kallale kippuda, kellest kõik aina head rääkisid.

„Poisid“, ütles Gorman pärast õhtusööki. „Ma usun, et teie kõik ja ferma King „D“ cow-boyd elasite sõbralikult kuni selle kurwa juhtumiseni. Ma tean, kuidas see kõik algas — riid joogikoha pärast, siis loomade koolmine, siis wastamisi lastmine, mil Dshaksoni kõrw läbi lasti. Ja nüüd

on mõlemad fermad surma waenus. Kuni Dshim end jalule ajab, olen mina siin peremees. Dshim kästis tiigile aia ümber teha — mispärašt — see on tema isiklik asi, kuid mina hoolitsen selle eest, et kõik oleks omal kohal. Loodan, teie kõik olete minuga nõus. Ka siis kui meie tina peakšime wahetama. Sihtige õigesti, laste ruttu, aušas wõitluses ei ole midagi paha. Ja ma leian üles selle kaabata, kes laskis Dshimi pihta ja selle argpükki, kes selle kallale kippumise ettewalmistas. Olete minuga poifiid?”

Kõik tõusid kui üksmees püsti.

„Tõsi! Meie oleme teiega.“

Jutt selle üle kestis weel kaua. Oli palju kokkupõrkamisi olnud siin ja seal, kus wastamisi wihašte fermade cow-boyd kokku juhtunud. Ššegi Dogis olid mõned katelusjed olnud, mille Rahupea ja Nõšininaga Šim wäljakutsunud, kui nad kindlad olnud, et jõud nende pool. Kuid selle kohta, kes Marsšdeni haawanud, ei wõinud keegi midagi ütelda.

„Teate mis“, tähendas Dšakšon „King „D“ cow-boyd on kõik tublid poifiid. Ükški neist ei lase inimese peale nii alatul kombel nagu haawati peremeest. Minukesjed, selle peale kahtlus langeda wõiks, oleks Rahupea ja Nõšininaga Šim. Kuid neil on tunnistajad, et nad olid šel ööl Dogis, kui peremehe peale lasti.“

„Aga kas nad kaua juba mišš Dekšteri juures teeniwad?“

„Nädalat kuus. Käägitatse, et neil penikoor-
mat paarkümmend siit eemal oma ferma olnud, kuid
sellega läbi kõrbenud. Ja siis on kuulujutt, et
nad jalakaupa wedanud. Igal juhtumisel mis
Defster palkas nad siis, kui nad tema juure tööd
valuma tulid. Võib olla, oli tal meestest puudus,
wõib olla, et wõttis ka sellepärast, et mõlemad on
hulljulged poisid ja mis oli meie peremehe peale
wihane. Oli kuidas oli, aga mõlemad ratsutasid
põua ajal joogikoha ümber“.

„Üks nendest lastis ka teie peale, Dshakson?“

„Ei. Ma läksin selle cow-bongga kottu, selle
nimi Gregor. Meie sõimasime enne ja siis tema
lastis — wist puudutasin teda nii walusti. Siis
haawasin ma teda käest. Meie ka nüüd wahime
üksteisele kõõrdi otja, kui kottu puutume, kuid Gre-
gor on aus pois ja siis ka hea lastja“, naeratas
Dshakson näidates oma lastud kõrwa peale.

Algus pokerimäng ja Gorman astus välja.

„Lähem Dshimi vaatama,“ sõnas ta minnes.
Poisid, juhatab endist wiisi Lou, kui mina ei käse
midagi iseäralist. Dshakson seadke endid hommitu
väljasõiduks walmis ühes minuga koha pärast hom-
mitusööki. Meie sõidame joogikohale“.

Haige magas raskesti ja higipisarad olid tal
näol. Raske oli ütelda, mis võib tulla. Gorman
kohalesõit näis uute juhtumiste tõukeks olewat.

Gorman läks õue oma Neegrit vaatama. See
oli jõe ja pime. Kuud ei olnud, kuid tähtede wal-
gel wõis ehituste ja puude siluette seletada. Üks
niisugustest tulpadest paistis Gormanile teistest paksem

ja kui ta ikka waatas sinna poole filitades hobuse kaela, jagunes tulp tahaks ja pime wari tuli Gorman poole. See oli Lou.

„Ma mõtlesin, kuhu teid ööks mahutada“, ütles ta. „Kui teie tahate peremeheks olla, siis wõiks tuppä reisuwoodi panna. On kontoris kuschett ja siis wõib ka heinaküüni heita paari tekiga“.

„Wäga hea, mul on tekid kaajas. Ma istun weel Dshimi juures ja siis heidan õue magama. Ma ei armasta tubades magada“.

Gorman oli haige juures kuni poole ööni. Siis walis õues juba päewal walmis waadatud koha wälja, mässis enese waibasje ja uinus peaaegu koha.

Enn walgus laienes idas, kui ta ärkas loomusunniliselt aimates mingit hädaohtu. Harjunud juba kõitjugu ootamatustega, ajas Gorman masinlikult ühe käe rewolwri juure, teisega wõttis ühest teki äärest finni, iga filmapilk aga kargamiseks walmis.

Künkale tema taga, mitte kaugel kohast, kustu lasti Marsdeni peale oli keegi pakstes pöösastes. Oli see inimene wõi loom, ei saanud Gorman aru, kuid loomusund ütles talle, et seal peitus waenlane. Seesama loomusund, mis hoiatab rebast enne kui ta weel tagaajajate koerte haisu tunneb.

Wäike kahin ülewal andis Gormanile mõista, et tema ülesärkamist oli tähele pandud. Mõned oksjad kabisesid waewalt kuuldawalt. Oli see waenlane kes tahes, ta lahkus. Gorman ootas weel weidi ja läks siis hüilides künkale. Tõusewa walguse udusel paistel leidis ta selle koha, kus olnud

wastu maad põlw. Nähtawasti ootas see waritseja walge tulekut, et siis ühe pauguga Gormani elu lõpetada.

Tagasi tulles leidis Gorman haige juba palju paremana, kuigi roidununa ja unisena. Gorman tõi talle weidi kerget toitu ja Marsden tundis oma jõbra ära.

„Tähendab, kõik läheb hästi“, sõnas ta tafa. Ja warsti jäi ta jälle magama.

Dshakson oli juba walmis ja ootas õues Gormani. Warsti tuli ka see automaat püüis käes. Lou waatas huwitusjega pealt.

„Walmistate lastmüise wastu kauge maa tagant?“ küsis ta.

„Kuidas juhtub. See on Dshimi püü.“

„Jah. Kuid tema wõtab harilikult kaasa ka-
liiber nelikümmend neli“.

„Wäga hea. Siis ei nurise ta sugugi, et wõt-
sin kolmkümmend kolm“.

Dshakson kuulas arusaamatult seda kahetõnet pealt ja imestas, mispärast Lou häkitselt punastas.

„Näed juba paari ei sünni“, arutas ta enda-
misi. „Lou Gormani ei jalli — ei tea, mispärast. Kuid minule Gorman meeldib. Randku ta peale tahte rewolwrit korraga kui tahab. Wõiwad mõle-
mad waja minna“.

Päike oli waewalt üles tõusnud, aga tuumus oli juba niisama wäljakannatamata, kui eelmisel päewal pärast lõunat.

Sõites mööda jõest nägid nad, et see juba tüh-
jaks kuiwanud oli.

„Jälle pöud“, tähendas Gorman.

„Jälle. Raste on karjal. Kuumem kui enne. Raks kolm nädalat niisugust kuumust ja põrgustki on jahedam“.

Nad jõudsid weejoogi kohale.

„Smelik, et see tiik tühjaks ei kuiwa“, sõnas Dshakson teel. „Wist mõni allik põhjas. Ja ferma King „D“ kari on wist kõik kubinal aia taga kui ta weel üldse elus on.“

Dshaksonil olid kaugas kõik aia parandamiseks tarwisminewad asjad: naelad, wafar ja rong traati.

Tiik oli sülda kümme pikk, täis wärsket puhast wett, milles seisid kuni põlwini lehmad, kes ratsanikkude liginemisel joomise järele jätsid.

„Kii ta on“, sõnas Dshakson. „Aed on lõhutud. Lehmad on enamiste King „D“, aga on ka meie omafi“.

Gorman nägi maa sees auke, kus olid enne aia tokid olnud, mis nüüd nii ülewiidud, et tiik aia sisse jäi. Kuid traat oli katki lõigatud.

„Lähme“, sõnas ta Dshaksonile. „Teie lõigake neil tee eest ära, aga mina ajan nad tagasi põllule. Siis parandame aia ära ja walmistame hea wastuwõtte neile, kes jälle tahawad traati katki lõigata“.

Warsti jagati lehmakari kaheks ja King „D“ omad aeti müdinal üle piiri. Tolm, mis nad sealjuures ülesajafid, seisis weel alles õhus, kui Dshakson, kes künka otsas oli, midagi hüüdis ja kiiresti Gormaniga juure kihutas.

„Pole enam aega mingisugust wastuwõtmist ettemalmistada“, sõnas ta rahulikult, olgugi, et ta

filmis erutus paistis. „King „D“ poolt kihutawad
kaks cow-boyd, mis hobused wõtawad. Wõtaks kurat!
nende järel weel kaks. No jaab lõbus!“

Gorman waatas tema otša heakskitwalt.

„Tstuge waitjelt, kuni ma algan“, ütles ta.
„Meie kumbagi wastu kaks — see on juba huwitaw.
Las tulewad“.

Wiies peatükk.

Nad sõitsid sammu kakskümmend üksteisest eemale
ja wotasid rahulikult cow-boyfi. Need peatasid weidi,
siis jäid kaks karja juure ja kaks tulid edasi. Gor-
man sidus juhed sadula külge ja mõlemad käed olid
wabad. Dshakson hoidis aga pahema käega hobust
kuna parem puusas oli.

Nagu Gorman arwanudki, olid tulijad Kahupea
ja Rosfininaga Sim. Nähtawasti paistis neile was-
taste rahulikkus kahtlane ja Kahupea piilus kaks
korda tagasi just kui kartes, et abi nii ruttu järele
ei jõua. Rääkima hakkas Sim oma enese sõimu-
sõnade julgustusel.

„Kas teie ajafite loomad ära?“ küsis ta.

„Ei,“ wastas Gorman. „Meil hakkas wõõra
joogikoha tarwitamisest häbi ja nad läksid ise ära“.

„Jah, aga nad tulewad tagasi!“

Gorman haigutas ja kattis käega suu.

„Traati oleks waja parandada“, sõnas ta siis
tasajelt nagu räägiks nad rahulikult ühise töö üle.

Jälle waatas Rahupea tagasi. Kaks cow-boyd jändasid ikka weel karjaga. Sim sai mingipärast tagedaks.

„Katsuge aga parandada!“ karjus ta näost punasjeks minnes „ja uskuge ükski teist ei wõta enam haamert pihku“.

„Ma ei tahtnudki teda ise parandama hakata“, rääkis Gorman lepitawa häälega. „Dige raske on niisuguse kuuma käes töötada“.

Sim naeratas. Dshakson waatas imestanult Gormani otša, kuid selle filmis oli midagi, mis fundis noort cow-boyd igasuguste ootamatuste jaoks walmis olema.

„Kuum, ah?“ karjus Sim, „wõi weel ei ole kuum! Kuid mitte nii kuum, kui seal, kuhu siis jätute kui ainult puutute traati! Pole wiga, Rahupea“, lihas ta siis weel juure. „Ma olen julle ammu rääkinud, et need Marsdeni cow-boyd ei ole muud kui ainult telkpüksid. Hüüa, et kari siia aetaks“.

Kuid Rahupea ei liigutanud. Tema suu läks lahti, kuid käed tõusid ootamatast peatohale püsti. Ta waatas hirmunult Gormani peale, kelle käes oli korraka kaks rewolwrit, mis sihtisid talle otse kõhtu.

„Käed üles, teie mõlemad!“ karjus Gorman koguni teise häälega. „Kuttu! Sekund — ja teie olete teises ilmas. Dshakson, wõtke neilt rewolwrid ära. Tehke tühjaks ja andke siis tagasi. Nüüd hobuste seljast maha, herrad. Ettewaatlikult, muidu kukkute. Dshakson, andke Rahupeale traat ja mister Simile naelad. Ma ütlesin, et minu jaoks on liig kuum töötada, kuid teie jaoks on see gümnaastika wäga hea. Roh, liigutage, liigutage!“

Lõhju langenud cow-boyd andsid vastu taht-
misi alla, liifudes aeglaselt ja piiludes oma seltsi-
liste poole, kes karja juure jäänud ja kes nähta-
wasti nägid, et asi paha, künka otja olid sõitnud
ja waatafid tiigi poole, käega päitese eesi filmi hoides.

„Dshakjon, waata, et need herrad hästi tööd
teeks,“ ütles Gorman automaat püüsi tupeft wälja
wõttes.

Ilma, et hobuse seljast oleks maha tulnud,
lastis ta kaks pauku, ning kaks tolmu hunikut ker-
kifid just otse hobuste nina all. Järsult ümber
pöörates kihutafid cow-boyd kumbki omale poole,
nähtawasti püüdes joogikohta haarata fisse kum-
magilt poolt.

Gorman raputas pead.

„No küll on lollid. Ma ju hoiatafin neid,
nüüd pean aga ka nende hobuseid haawama, kes
jüüdi ainult selles, et nende seljas sõidawad nii
jonnakad eeslid. Waadake, et naelad õieti löödud
oleks, Dshakjon.“

Kumbki sunnitöölise näoilme oli weider. Dshak-
jon sundis ja karjus nagu mõni kümnik laiskade
tööliste kallal.

Küürutades, hoides käes püüsi, jookkis Gor-
man ligemale künkale ja heitis maha. Mõõtes
filmega maa, sihtis. Samal ajal pööras üks ratsa-
nikkudeft järsult tiigi poole ja kihutas mööda aia
äärt karjudes midagi seltsimehele. Samal filma-
pilgul nägi Gorman kolmandat ratsanikku, kes ka
tiigi poole sõitis.

„Weel üks! Aga tore hobune! Ge . . See on ju neiu!“

Ta wiliſtas taja ja künkalt alla tulles läks tiigi juure hoides püſſi kaenla all. Sim ja Rahupea tegid palehigis tööd ja Dſhakſon ſundis neid nii, et ei annud mahti nägugi pühkida. Töö oli poolelbi walmis.

Mõlemad cow-boyd jõudſid kohale ühes neiega. Sim ja Rahupea jätkasid oma tööd ſamal ajal kui Sally Defſter järſult peatas oma hobuſe, kes tagumiste jalgade peale püſti ajas.

„Mis te ſiin teete?“ karjus neiu.

Rahupea naeratas lollakalt. Sim püüdis naljatades aſjaſt üle ſaada.

„Buhastame omal küüſja,“ ütles ta.

Neiu wihaſtas ja lõi piitſaga nii, et Sim wandudes tagaſi pörkas.

„Nad parandafid aeda, kus traat läbi lõigatud, miſ Defſter“, rääkis Gorman kumardades.

Sally Defſter tõukas kannuſtega hobuſt ja kargas edaſi peaaegu puudutades Gorman, kes kohalt ei liikunud. Hobune norſkas.

„Jätke järele, teie argpüſſid!“ karjus neiu wihaſt keedes ja tema lõkendaw nägu oli ilus. „Buuruſtage aed! Lõigake traat läbi“.

Mõlemad cow-boyd waataſid üksteiſe otſa ja kõõriti rewolwri peale Dſhakſoni käes.

Gorman pani mõlemad käed rewolwri peale ja cow-boyd miſ Defſteri ſelja taga tundes, et jõu ülekaal Gorman pool, kelle kärmuſt ja oſawuſt nad

juba ostasid hinnata, istusid waikides. Neiu waatas kõigi otša.

„On teil kellegil traadikäärid?“

Kõik waikisid. Nähes Simi tustus kääride wart pööras ta selle poole:

„Anna mulle käärid, Sim, ma ise lõikan traadid katki“.

„Kui te seda teete, mijs Dekster,“ sõnas Gorman rahulikult, siis pean ma neid isandaid uuesti seda parandada lastma. Minult asjata ajakulu.“

Neiu sai aru, et asjata on waielda.

„Kahju, et ma meesterahwas ei ole“ ütles ta rõhutades, et ta teha ei saa nii kui tahaks. Kuid Gormani wastus tegi teda hoopis wihaseks.

„Mul ka kahju!“ wastas see.

Nende waated puutusid kokku ja kumbki ei lastnud oma filmi esimesena langeda. Neiu filmaterad muutusid waikselt ja ripsmed wärisefid äritusest. Kumardades sadulas ütles ta nii tasa, et keegi muu peale Gormani teda ei kuulnud:

„Ma wihkan teid, Gorman! Oh, kuis ma teid wihkan!“

Urusaadam, Gormani filmist sai ta aru, et oleks ta meesterahwas olnud, asjakäik oleks hoopis teine olnud ja ainult see, et ta naisterahwas, päästis teda. Tema sõnu wõttis Gorman wastu pillkawa naeratusega.

Neiu tees wihast.

„Teie olete palgatud mõrtsuk!“ karjus ta. „Siisugus selle joogikoha peale oli meie fermal weel enne

ſeda, kui isa ta ostis. Üle kolmekümne lehma koolis mul ära teie kihwti päraſt!“

„Mis kihwti?“

„No ja, kihwti! . . . Kihwti oli kiviſoolasſe raputatud. Loomad lakkufid ja ſurid hirmsas janus ja piinas. Kas ſee ei ole tapmine!“

„Teate mis, preili“, ütles Gorman. „Mina tulin alles eila ja mind terwitas ſee paar, kes praegu lahkeſti aeda parandab. Teie ei wõi mind ſüüdis- tada ſelles, et teie loomi ärakihwtitati. Ma ujun ka, et Dſhim Marsden ſelle nurjatufeſega walmis ei jaanud. Uſtuge, mul on teie ſüüta loomadest tõſi- ſelt kahju. Marsden mind palganud ei ole, kuid ma täidan kõigis tema aſet. Rahjuks ei ole ta weel aruſaamiſele tulnud ja mul ei ole ainuſtki aimduſt, miſpäraſt ta ſelle aia tiigile ette laſi teha. . .“

„King „D“-I on täieline õigus tiigi peale!“ hüüdis neiu.

„See on teie arwamine, preili. Kelle ſeadus- line õigus on — õiendab kohus. Aga ſeni me teame, et loomad ſaid ära kihwtitud, et traat katki lõigati, et olid kottupõrkamiſed ja et Dſhimi peale laſti nurga tagant“.

„Teie Dſhakſon laſkis pimesas Gregori peale. Laſkis eſimeſena ja haawas teda käeſt“.

Dſhakſon ja Gregor waataſid üksteiſe otſa. Seni kuulati nad ainult waitſelt pealt walmis ol- les nii ſõna kui teoga.

„Tõesti ei tea, kumb ennem laſkis“, ſõnas Dſhakſon. „Meie olime mõlemad kangeſti ärita- tud. Kuid arwan, et kui ma oleks haawand Gre-

gori paremat kätt enne, siis kahtlane, et ta mul kõrwalehest läbi oleks lastnud. Igal juhtumisel meie lastfime wististe korraga."

"Tõsi," kinnitas Gregor. Sally Defster watas tema peale kurjalt. Siis pööras uuesti Gormani poole.

"Teie süüdistate mind Dshim Marsdeni elukallale kippumises?"

"Ei, preili, ma ei süüdista teid millegis. Ka teie cow-boyfi mitte. On teil üks paar, kes niisuguse nurjatusega walmis saaks, needjamad, kes mul siin praegu armulikult abiks on, kuid nagu ma tean, on nad juhuslikult teie ferma peal ja pealegi ei ole nad sel ööl kodus olnud. Kuid mitte selles ei seisja asi. Lähme tiigi küsimuse juure tagasi. Ütleme, meie teeme waherahu. Las teie loomad, käiwad joomas, kuni kohus otsustanud pole, kelle oma on tiik. Ja siis loeme, et ei meie ega teie cow-boyd ei ole Marsdeni peale lastmises süüdi ja teie juba uskuge meie sõna selles, et meie ei ole süüdi teie karja kihwtitamises. Mis te arwate selles? Teeme waherahu? Waenulikud tegewused lõpetame ja katsume üheskoos selgusele jõuda, kes lastis Marsdeni peale ja kes kihwtitas karja."

Neiu waatas kahtlewalt Gormani otsa ja küsis siis:

"Mga kes wastutab, et Dshim Marsden peab meie lepingut?"

"Ärge tundke endid haawatuna, mijs Defster, kuid teie nähtawasti tunnete inimesi wähe. Kui

mina sõna annan, — Dshim peab seda niisamuti kui mina.“

Neiu raputas pead. Kuid uskmatusel ilme oli kadunud ta näolt. Siis kummardas ta ja ulatas käe. Gorman võttis kinda ära ja pigistas.

„Ma olen nõus, mister Gorman,“ rääkis neiu. „Kuid ma usun teid, mitte Dshim Marsdeni. Tema vastu ei ole mul põrmugi usaldust.“

Gorman waitis, rahustades teda talle viimase sõna jätmisega.

„Hea küll, Dshakson,“ hüüdis ta siis Neegri poole minnes. Lase oma tööliised lahti ja võta nende käest riistad ära.“

Rahupea ja Sim laadisid oma rewolvrid uuesti täis. Gorman ei pööranud nende peale mingisugust tähelepanu, kuid Sally Dekster pööras oma hobuse nende poole ja hüüdis:

„Teie olete mõlemad lahti lastud!“

„Lahtilastud?“ küsis Sim. „Ilma ette teatamata.“

Neiu naeris.

„Cow-boy lastakse siis lahti, kui ta tööga valmis ei saa. Ja teie tegite endid ise ametist lahti tund aega tagasi.“

„Noh, seda me veel näeme!“

„Weel üks sõna,“ ütles neiu, „ja ma lasen teid mõlemaid jala fermasse tulla oma asjade järele.“

Sim haaras rewolvri järele, kuid Rahupea peatas teda.

„Jala? Kes sunnib meid minema jala?“

Kui Gorman häbematat karistada jõudis, tõmbas neiu oma rewolvri wälja ja otša Simi poole hoides, kästis:

„Mina sunnin! Sadulaišt maha! Mõlemad!“
Kahupea tuli esimesena.

„See lähneb teile kallis maksma!“ kiristas Sim, kuid neiu ei pannud ta ähwardušt tähelegi.

„Gregor, wõtke hobused,“ ütles ta ja noogutas Gormanit poole lahkumiseks peaga, andis hobusele kannukseid ja kihutas tagasi.

Gregor läks hobustega.

Sim sülitas talle järele ja wandus.

Siis hakasid nad kahekesi jala ferma Ring „D“ poole minema.

„On neil pikk tee?“ küsis Gorman Dshafsonilt.

„Benikoormat seitse, kaheksa. Miis Detster on tuline neiu. Tõmbas rewolvri wälja enne kui mina jõudsin. Ilus ja tujukas. See kes ta meheks saab, peab ka wäle olema, muidu seob ta selle kinni käsi ja jalust nagu wafika.“

Ruues peatükk.

Ferma peale tagasi pöörates kuulis Gorman, et Lou ise tema wantrit linna tagasi wiima oli läinud, kuna seda ütksõit kes cow-boydest teha oleks wõinud. Teine cow-boy Dshons oli ka linna läinud ilma et wantrit oleks tarwitanud ja see läbi oma hobust hoidnud.

„Djhons ja Lou on vihased“, tähendas see peale Djhakson.

Gorman läks Marsdeni vaatama ja leidis selle terwise juba kaunis parema.

„Paari päeva pärast oled jalul“, tähendas Gorman.

„Tunnen veel enese nõrgana... Kas ma palju jonisin?“

Marsdeni kahwatu nägu läks punaseks, kui Gorman pead noogutas.

„Sa ajasid kõike lori, siis rääkisid neiuft, sõrmuseft, laulatus sõrmuseft...“

„Kas ma ta nime nimetasin?“

„Aga kas sa paljudega oled läbi käind?“

„Sa ju tead, ma armastan naisseeltskonda... Ja oma wahel öeldud, tahtsin naist wõtta. Soowulikult käisin ma siis paljudega läbi, et nende hulgast kõige paremat wälja walida. Wõib olla, et ma küll jeda wäärt ei ole, kuid waja on ikka inimest tunda kõigist küljest kui end temaga elusaajaks siduda. Koh, olid Lucy Bigger — tema isal on pood linnas; siis weel Minni Haley, Elizabeth Bennok, Heil Wait...“

„Pea, pea... Oled sa mõnega neist kihlatud ka?“

„Mitte just lõpulikult. Siiski jutud käiwad. Kõik nad wäga kenad naisterahwad, kuid ei usu, et nendega läbi saan“.

„Mäen, et sa kaunis ettewaatlik oled. Aga kuidas on lugu Sally Deksteriga? Nähtawasti tuni riiooni olite juured sõbrad. Ma ei küsiks, aga

ma pean jiiiski teadma, kuidas asi seisab. Ütlen sulle otjekoheselt, olen teda kõigest kolm korda näinud ja täna hommikul tegime wee joogikoha asjus waherahu. Tema loomad on ära kihwtitud ja surewad janupiinas. Ma ütlesin, et ma niisugune inimene ei ole, et piinata süütuid loomi. Nii otjustasime asja lahthiseks jätta, kuni kohus asja lahendab, kellel õigus, kellel mitte“.

Minutit paar lamas Marsden liikumatast filmad kinni.

„Sa tegid hästi sõber“, ütles ta jiiis. „Ma olen sinuga nõus. Minult alatu kelu wõib niisuguse nurjatusega walmis saada. Aga miis Sally — ei ole ilmas tema jarnast naisterahwast! Uhte, julge, aus ja wälimus — noh, nägid ise. Ta wõib olla heaks sõbraks, kardetawaks waenlaseks ja, usun, üliheaks naiseks. Ma mõtlesin, et meie wahel läheb kõik hästi... Ma tegin talle ka juba ükskord ettepaneku...“

„Noh, lüftas tagasi?“

„Weel hullem... Ta rääkis, ma lootsin, et te mu kätt palute, ma ootasin seda, et teile otjekoheselt ütelda, mis ma teist arwan. Mitte seda, et hulga tüdrukute ümber lipitsete... On weel teisi asju, mis ma teist tean ja teie peate aru saama, et nende pärast ükski korralik naisterahwas teie seltskonda ei joowi. Kui mu isa elaks, ta õpetaks teid selle eest, et julgete mulle armastusest rääkida. Mul ei ole ka wenda ja sugulaste poole pöörata ma ei taha. Ma olen naisterahwas ja tasun teile nagu naisterahwas. Minu wastus on: ei! ei! —

ka siis kui mul teie ja surma wahel walida oleks!.. Kasige minema, räägib, ja teie ei tohi üle piiri minu pinnale astu. Ajage oma asju ja jätke mind rahule... Siis pööras ümber ja kadus, ilma et ma oleks saand sõnagi rääkida... Uhu, ma jäin nagu loll seisma... Ma ei olnud midagi paha teinud, kedagi petnud... Weel wähem, mis Sally Deksteri eriti oleks wõind pahandada... Teotada teda sellega, et armastust awaldada... Ma olin haawatud ja wiha wõttis wõimust... Siis käskisin tiigile aia ette teha ja siit see lugu lahti läks... Müüid olen jälle rahulik. Hea, et sa selle waherahu tegid. Mlandaw on naisterahwaga riielda. Mispärast küll tema mind ei jalli? Kes kihwitatas ta loomad? Kes lastis minu peale? Selles on tegew kellegi käsi. Waat, mispärašt ma sinu järele jaatšingi... Aga kui ma Sally Deksteriga ära ei saa leppida, siis ei taha ma ka terweks saada... Wõib olla, sina ei saa sellest aru, aga minule on ta kõik”.

„Wõib olla, kuid kui see minu wõimuses on, fiin minu sõna — ma teen teie wahekorra heaks!”

Sõbrad pigistafid üksteise kätt.

Et oma ärewust warjata, küsis Marsden paberostfi ja weidi aega suitsetafid mõlemad waitides.

„Teenib Dou sinu juures kaua?” küsis Gorman.

„Aastat kaks”.

„Hea töömees?”

„On paremaid. Enne teenis fermal King
„D” ja lahkus sealt, kui wana Dekster suri. Rää-

fis, ei tahtwat enam teenida. Mul oli aga siis parajasti walitsejat waja. Ei meelbi ta sulle?"

"Mitte iseäranis. Ja Si-Wung ei salli teda niigipalju". — Ja Gorman jutustas.

"Smelik", tähendas Marsden, "Si-Wung teenis enne ka fermal King "D"."

"Ja mispäraft see ära tuli?"

Marsden naeratas.

"Rääkis, et naisterahwad olla alati kõõgis ja toppida igale poole oma nina".

"Nähtawasti meeldib sulle kõik, mis fermal King "D"-ft pärit", tähendas see peale Gorman ja küsis:

"Lou rääkis, et sind lasti kuuliga kaliiber kolmkümmend kolm?"

"Jah. Mul on kuulgi alles . . . Tahad näha?"

"Ei. Kaliiber kolmkümmend kolm on kaunis harilik. Ma nägin, sinu püüsi kaliiber oli ka kolmkümmend kolm. Seisis seinale laetuna".

"Laetud? Sialgi elus ei pane ma laetud püüsi seinale. Mäletad seda õnnetut lugu fermeri naisega? Wiimast korda käisin ma selle püüsiiga jahil kaks kuud tagasi ja mäletan väga hästi, et ma kuulid wälja wõtsin enne kui seinale panin".

"Wõib olla, ma ei käinud", ütles Gorman lihtsalt soowides haiget rahustada. Siis rääkis edasi:

"Lou ütles mulle, et sul olla waenlasi, Dshim. Sahtilastud töölistes ja raudtee rööwliid. Ta usub, et keegi neist sind lastis.

„Kaske ütelda. Ei usu, et töölijed. Kuid raudtee röövlid — see on teine asi. Siin on tegemuses päris kurjategijate kari. Esialt toimisid paar kuritööd, röövisid panga puhtaks ja postiwankri. Viimaks ajasid hinge täis. Politseinik meil arg ja aeglane. Ja nii kui kuulsiime, et kurjategijad rongi puhtaks röövisid, korjasin nelikümmend inimest, jälgisime salga üles ja püüdisime kaks kinni. Teistel läks korda ära põgeneda. Kinnimõetud istuvad wangis, teised peidavad endid ümbruses. Dotavad kuni nad ära unustatakse. Mõni nendest, võib olla minu peale laskis, sest mina korraldasin nende tagaajamist.“

Gorman muutis jutuainet ja rääkis hommi-
kusest juhtumisest tiigi juures. Warsti wäsis haige ja uinus. Gorman istus tema juures ja suitsetas.

Kuni ta endamisi mõtles, tuli Li-Wung tase-
hiljusest tупpa ja tema alati ükskõikne nägu oli äritusest wiltu kistud ning silmad jooksid rahutult.

„Tule jina ruttu,“ ütles ta sofinal pilku magawa peremehe peale heites. „Lou on päris hull. Kardan, ta tapab Dshaksoni. Siis istus hobuse selga ja sõitis kui kurat!“

Seitsmes peatükk.

Gorman leidis cow-boyd hunikus koos kon-
toris, kus elas Lou ja kust kanti kedagi wälja tekkidesse mässitult. Kantaw oli Dshakson, läbi-
peksetud ja haawatud, riided katfirebitud ja werised.

Gormani nägu läks pilwe.

„Katelus?“ küsis ta.

„Jah,“ vastas üks cow-boydest. „Sou tuli linnast tagasi kangesti joobnud. Meie mängisime kontoris kaarta. Beremees lubas seda alati, kuid Sou kärgatas, et ta tahab üksi olla. Meie otsustasime enne mängu lõpuni mängida. Siin hakkas Sou rääkima, et terve Dogi linn teada, kuidas teie Dshaksoniga hommiku lehma ära ajasite ja nimetada teid argpüksteks. Dshakson oli siin ja hakkas vastu. Meie kõik peale Sou olime ilma rewolvriteta. Ja kui Dshakson nimetas teda wale-tajaks, tõmbas Sou rewolvri wälja ja tahtis lasta, kuid ma löin tal selle käest ära. Siis tormas Sou Dshaksonile rufikatega kallale; me näeme, et siin harilik katelus ja et Dshakson ise selle wäljakutjus. Meie otsustasime mitte segada, olgugi et niisugune katelus õige ei ole, sest et Sou on Dshaksonist pool puuda raskem. Dshakson andis laks, kolm hoop, nii et Sou tuikus, kuid jõud oli ikka Sou pool. Ta ajas Dshaksoni nurka ning pekksis, mis kätte juhtus. Dshakson andis muidugi igale hoobile vastu. Olets meie siis wahese seganud, Dshakson poleks meile seda kunagi andeks annud. Wiimaks läks Soul korda Dshaksoni lõuga pahema käega üles tõsta ja selle järele andis ta parema käega niisuguse hoobi, et Dshakson kukkus ja peaga vastu põrandat lendas nagu kiwiga vastu puud. Selle kahetordse hoobi järele ta meelemärguse kaotas.“

Gorman pööras Dshakjoni filmad pahempidi ja tuli otjusele, et farta pole midagi.

Lou aga, nagu selgus, oli pärast katelust oma asjad kokku võtnud, hobuse sadulasse pannud ja ära sõitnud nähtavasti jäädavalt. Ta leidis wist, et ta teenistus kauem enam kesta ei wõinud, kus ta nii selgelt oma poolehoidu Kahupea ja Simi kasuks wälja näitas.

Gormanil oli ainult kahju, et tema kontoris ei olnud, et tema ei saanud wõidelda Louga rewolw-ritega wõi rusikatega.

„Dhtusöökl on walmis,“ tuli Gormanil juurde Li-Wung. „Ma löön gongi.“

„Muidugi.“

Seal rääkis Li-Wung:

„Mina teenisin ühes Louga ferma King „D“. Ei ole hea inimene. Sugugi mitte hea. Joob. Warastab. Lipitseb miss Sally ümber, see aga waatab tema kui mõne aiarõika wõi kiwi peale. Üks päew ma kuulasin. Lou tahab juudelda kätt, miss ei anna. Siis haaras wägisi ja tahtis näkku juudelda. D-o!“ — Li-Wung laotas waimustuses käsa. „Kuidas miss Sally teda pekstis. Lou kirjistas hambaid ja lubas kätte maksta. Teisel päewal läks ta ära“.

Pärast õhtusööki läks Gorman künkale pingi peale ja mõtles. Tal näis, et ta juba oma ümbritsewaisest asjast haru hakkab saama. Ta püüdis olla, mis wähegi wõib erapooletu, kuid kõik kuri kogus Lou pea peale. Sel ööl kui peremehe peale lasti, tulnud Lou kõige hiljem ja teiste seletuste

järele, olnud kangeästi erutud ning hingeldanud, nagu oleks kufagilt jooksnud. Siis — laetud püüis kolmkümmend kolm, mis rutates seinale pandud. Ka polnud ta millegiga rahul, mida ta küll varjata püüdis. Ning Li-Wungi sõnade järele, nii tema kui Marsden armastasid Sally Deksteri. Kas ei võinud üks mõisteleja teise peale lasta? Ja kes aias Marsdenist neiuale kõikjugu hulle jutte, kui mitte tema?

Seal tuli Gormanil meelde tema teine kokku- puutumine Sally Deksteriga. Ta mäletas Lou rahutust, kui neiu küsis, kes see Karmen on. „Ma usun, peremees võtaks ta wist oma manuliseks“ — jelles üteldes oli toon, et neiu Karmeni mitte niisuguse wanana ette ei kujutaks kui ta oli. Gorman ise oli nii effinud, kui talle esimest korda Karmeni nimetati.

Jah. Lou ei tohi filmist lasta. Waja on juba homme hommiku Dogi sõita.

Ta suitsetas... Kujud tema waimufilmis, mis wäljakutsunud mõtted, sulasid aegapidi. Nende asemele keskis noore pruuni juuststega ja põlewate filmadega neiu kuju. Ta nägi jälle tema wihaseid filme, tundis wäikeste käe wajutust. Midagi sarnast ei olnud temaga enne olnud. Mingisugune naisterahwas ei olnud talle enne pähe tulnud. Aga nüüd ei saanud ta eemale peletada selle neiu kuju ja mingisugune hääl nagu kinnitas alataja: „Sa ei ole kunagi niisugust naisterahwast näinud, Gorman. Mitte kunagi. Ta on sulle. Dshim ka armastab teda, kuid neiu lükkas ta tagasi. Ta ütles sulle,

et ta sind ei jalli, Gorman. Kui naisterahwas seda räägib, mõtleb ta midagi muud. See tähendab, ja mõjusid tema peale niisamuti nagu tema sinu peale. Sa puudutasid tema südant, nagu tema sinu. Ja ta on ilus. Kujuta teda ette kodus . . . Sinu kodus . . . Ja tema huuled sinu huultel!”

Gorman jahmatas. Silmapilkselt läks ta käsi rewolwri juure ja kui must wari pöösastest erines, oli Gormani rewolwer juba õhus.

„Senjor! Sõber! Ära lasse!”

Kaks kätt tõusid õhku. Laia kübara all läikisid silmad. Gorman seletas nagu wurrusti. Tuleja oli meksikaanlane.

„Teie olete senjor Gorman? Mul on teile kiri. Kästakse kätte anda. Palutakse wastust!”

Gorman wõttis kirja, mille meksikaanlane oma laia kübara alt nähtawale tõi. Kitsal ümbrikul ei olnud adressi. Paber oli pakis, tihe. Kiri — naisterahwa oma. Ta hakkas lugema tifu tule walgel.

„Austud herra Gorman!

Kas ei wõiks ma teiega homme hommikul kohata Magusa Wee oja juures? Ma püüan seal olla kell kümme, kuid ma wõin ka hiljaks jääda. See kokkusaamine on mulle väga tähtis ja ma usun, et teie aega kaotatus ei loe. Kas teie ei wastaks kirjatoojast? Palun kellegile seni mitte midagi rääkida, kuni me äradiendanud pole. Sellepärast saadangi Migueli mõne cow-boy asemel”.

Sally Dexter.

Mõne tifu raistamisel luges Gorman kirja loks lorda läbi. Tema süda põksus. Toon, milles kiri kirjutud, meeldis talle. Sally määras talle salajase kokkusaamise — tähendab, ta ei wihta teda mitte. Kuid kas ei ole see oma sõbra petmine, kui ta Marsdeni seljataga salaja?.. Ei. Just sõbra pärast, kes ilma neiuta elada ei saa, peab ta minema.

„Ütle oma saatjale — hea küll“, ütles Gorman mekkitaanlasele ja see läks tagasi, kadudes kuulmata öö pimedusse.

Rahelkõlas peatükk.

Haige juure pöörates rääkis Gorman üldistes sõnades Lou ärapõgenemisest, kuid waitis oma saadud kirjast. Miss Dexter palus teda saladust hoida. Esimest korda tundis Gorman omal Marsdeni ees piinliku olewat.

Dodates kuni haige uinus, läks ta ka ise magama. Hommikul täitis ta walitseja kohuseid ja jägas mehed tööle. Siis läks ta Dshaksoni vaatama, kes seisis norus enam oma haawatud enesearmastuse kui haawade eneste pärast.

„Poisid rääkisid, et sa oma eest seisid“, rääkis Gorman ja tema südamlik toon julgustas cow-boyd. „Kuid teine kord ole ettevaatlik, ära kalle sellega, kes sinust raskem on. Kuid nina olla sa tal siiski tubliste losji löönud“.

„Ma tapan ta ära“, urijes Dshafjon. „Tema ronis enne rewolvri järele. Järgmine kord olen ka mina sõjariistus ja vaatame siis, kumb enne trikli wajutab“.

Gorman noogutas kiitvalt peaga.

„Ole ainult hea ja ära kiirusta sellega“, sõnas ta siis. „Ma arwan, et Lou wõib weel enne mitme-
suguste huwitawate küsimuste peale wastust anda. Aga kui suruuteha, ei ole ta ei ilus ega ka kasulik. Kui tuleb aeg teda tabada, on sinul eesõigus“.

Siis pöörates jutu teisele, küsis ta:

„Kas tapsite palju schakalisi wiimasel ajal?“

Dshafjon waatas imestanult talle otja:

„Schakalisi? Sel aastal nagu ma mäletan, mitte ühte“.

„Hm... Tead sa, kelle käes on kihwt, kas mitte Lou käes?“

Dshafjon hakkas arusaama.

„Ei. Schakaliste kihwt oli alati peremehe käes, ainult wiimasel ajal tal midagi ei olnud. Kord oli meil kihwti nahkade puhastamiseks waja, kuid terve ferma peal ei olnud seda kübetti“.

„Ma leidfin selle kontorist laua sahtlist“, ütles Gorman tühja purgikest näidates, mille põhja küljes weel olid walge pulbri jäljed. Kaanel oli ainfa Dogis olewa aptegi fildike pealkirjaga: „Ettewaatust, kihwt“!

„Apteekest peab igatahes punktipealset kihwtiofi-
jate nimekirja,“ jatkas Gorman. „Kui Lou kihwti ostis, siis ütles muidugi, et see schakalite jaoks, ja apteekril, teades, et ta Marsdeni ferma walit-

seja, ei olnud mingit põhjust kahelda. Mind huwitas, mis kuupäewal kihwt osteti ja kes selle kättesaamiseks allakirjutas. Kui see Dou, siis, mis ta sellega tegi. Selles purgitehes on küllalt niipalju kihwti, et temaga terve farja ära häwitada. Ma tahan homme Dogi sõita. Tuled kaasa?"

"Muidugi. Kuid seekord wotan rewolvri kaasa."

"Hea küll. Müüd lähme aga sööma."

Cow-boyd wõtsid neid röömuga vastu, nagu ei oleks eila midagi olnudki. Ja nähes, et teised Dshaksoni ülespidamist heaks kiitsid, muutus selle tuju hoopis lõbusaks.

Umbes kell seitse hommikul pani Gorman ühe Marsdeni hobustest sadula, et Neegrit linna sõiduks jätta. Ta kuulis, et Magusa Wee'oja on Marsdeni fermast kaksteistkümmend penikoormat ja King "D" fermast neli penikoormat eemal. Nähtawasti oli saladus mijs Deksterile väga tarwilik.

Kell kümme oli Gorman juba pilliroogude juures, mis oja warjasid. Neidu weel ei olnud, kuid Gorman, kes ümbrust wähe tundis, ei teadnud vastu ka sõita. Kuid kirjast oli öeldud, et wõib ka hiljaks jääda.

Gorman jootis hobuse ära ja wotas rahulikult kuni kella üheteistkümnendani. Rauem oodata ei olnud mõtet.

Kas ei olnud siin mõni lõks? Ei wõind olla, et niisugune neiu, nagu Sally Dekster, laskis teda siia sõita lihtsalt lolluse pärast. Mistarwis oli talle waja Gormani äraolek fermalt?

Wõib olla, tahtis lihtsalt naiselikult kätte tasuda juhtumist kübaraga esimese kohtamise puhul Dogis.

Tusane Gorman kiskus kirja puruks ja viskas tuule järele. Siis pööras koju tagasi. Puhkanud ja wärsket ojarohthu sõõnud hobune jooksis rõõmsalt ja warsti oli Gorman weel ainult kolm penikoormat fermast.

Rorraga nägi Gorman kaugel eel tolmupilwe ja selles ratsanikku, kes kihutas täiel jõul, wedades oma järel teist waba hobust. See oli Dshakson ja Keeger.

„Mis juhtus?“ küsis Gorman.

„Wahetage ruttu hobune. Üks meiteft nägi, et te siia poole sõitsite ja mina ruttasin teile wastu niipea kui kuulda sain.“

„Mis asja?“

„Subja rünka ligidal fillal on postiwanker ära rööwitud. Üks kurjeer on tapetud, teine haawatud. Sõitjad on paljaks riisunud ja kullakast Sinabari kaewanduste jaoks ära wiidud. Wiis rööwlit karanud pöõsastest wälja ja karjunud: „Käed üles!“ Sepp Hank tahtnud rewolwrit tõmmata; kuid saanud kohe kolm kuuli rindu. Surunud kohe. Teine saanud kuuli jalga. Suure waewaga saanud wigastatud wanker Dogi ja terve linn on jalul. Politseinik ja paarkümmeud ratsanikku on tagaajama kihutanud, kuid keda nad kätte saawad?! Linn on ärewuses, kawatsetakse omakohut. Dshons kihutas praegu Dogist tagasi ja teatas, et rahwahulk ratsa ja automobiilides tõttab meie fermi purustama.“

„Meie fermi?“

„Rööwolid olid näokatetes ja hobuste märgid poriga üle waabatud. Kuid nende juht sõitis ratsa musta hobuse seljas, hoides kahte rewolvrit ja oli riides punkt nii kui teie. Saate aru? Kutsjar ja reisijad kirjeldasid rööwolid ja kuulujutu kandjad rääkisid kogu linnas, et juht olite teie. Lou, Kahupea, Sim ja Keno muidugi püüdsid kõige enam rahwahulk usub kõike kõmu. Teie sattusite tülli niipea kui Dogi tulite. Trahteripidaja andis prii kostituse ja nõuab omakohut. Kui nad teid aga kätte saavad — mingisugune seletus ei aita.“

„Kus on Lubja rünk?“

„Penikoormat kümme lõuna-ida poole.“

„Aga mina olin penikoormat kaksteistkümmend hoopil teisel pool, Magusa Wee oja juures. Kuid mul ei ole selleks tõendus, Dshakson?“

„Kelle asi see on, kas on teil tõendus wõi mitte. Rahwahulk on täisjoonud ja poob teid esimese telegrafi tulba otsa üles. Waja on põgeneda.“

Gorman kahtles.

„Ei saa teie ju terwest rahwahulgast jagu,“ seletas Dshakson. „Aga meie cow-boyd peavad neid seni kinni kuni kaote. Siis kui tõsised rööwolid üles leitakse, annan teile teada.“

„Sul on õigus,“ ütles Gorman. „Waja on õiged rööwolid üles leida. Kuni nad tabatud ei ole — määratakse minu pea eest hind. Kuid mina nad leian. Tahad mind aidata?“

Dshakson waatas imestusega tema otsa. Gorman oli aga täitsa rahulik ja rääkis nagu oleks jutt mõne kadunud lehma otsimisest.

„Ma olen teiega!“ ütles noor cow-boy. „Tahate veel mehi? Meie poisid tulewad röömuga.“

Ei. Palju rahvast ainult rikuwad asja. Tolm, tisa, kõra ja muud midagi. Ma näen, sa oled lisa rewolwri kaasa wõtnud ja automaat püssi. Su ajud töötawad hästi, Dshakson.“

„Dshakson punastas kiitusest.“

„Las fermal ei tea, kus mina olen. Poisid tunnistawad, et mind hominikust saadid näinud ei ole. Rahwahull läheb warsti laiali. Meie aga läheme silla juure ja waatame, kas sinna ei ole mingisuguseid jälgi maha jäänud, kui see politseinik neid oma karjaga aga juba ära ei tallanud. Ma istun Reegri selga, aga selle hobuse lajeme lahti. Ta leiab fermi üles ja see on meie poistele täheks, et sa mind ülesleidsid.“

Gorman istus Reegri selga ja hobune ilma ratsjanikutu hakkas fermi poole tagasi minema.

Mõlemad ratsjanikud kihutasid Lubja rünka poole.

Gorman kahetses, et Dshimi temaga ei olnud nagu wanal heal ajal. Kuid ka Dshakson oli hea abiline. Ja siis püüdis juba Marsden kaks rööwliit kinni ning Gorman kaes oli järg teisi kinni püüda.

Üheses peatükk.

Dshakson näitas jalgte peale, mida mööda nad rutemini sillani jõuaks. Tee läks üle mägede, mis kaetud paksu metjaga. Tuli üles ja alla ronida mööda järste mäekülgi.

„Meie hakame oma otsimisi seal, kus sündis kallalitungimine,“ ütles Gorman. Ära unusta, et kuld oli kasti sees. Rööwliid olid aga ratsa. Et mitte kastiiga jannata, pidid nad selle kalli lõhkuma ja kulla ärajagama. Sellepärast otsime kasti lõhkumise jälgi. See sõit ei ole lõbusõit.“

„Seda ma tean. Ka mul on oma arved Louga.“

Kad sõitis juba fermi Ring „D“ maad mööda. Mäelt olid näha hooned ja aiad. Fõudes orgu, peatasid ratsanikud hobused kinni ja kuulatasid. Gemalt kuulduis kapjade plagin Gorman hüppas Neegri seljast maha ja ronis puu otsa. Gemalt tuli hull ratsanikke.

„Need on Ring „D“ cow-boyd,“ ütles ta. „Sul, Dshakson, ei ole nendega wiha, sõida vastu, küsi milles asi.“

Dshakson sõitis teele ja hüüdis. Ratsanikud pöörasid nagu linnud lennul järsult ringi ja kihutasid Dshaksonile vastu. Kõige ees oli Gregor.

Oli lühike sõnawahetus, mille järele Dshakson kohe ümber pööras ja Gormani poole kihutas. Oli selge, et Ring „D“ cow-boyd ei olnud waenulised, muidu ei oleks Dshakson Gormani peidukohta wäljaannud.

„Kad otsiwad Sally Detsteri!“ hüüdis Dshakson hobust peatades. „Ta sõitnud wara hommitul ära ja ütelnud neegrieidele, et tuleb kella kümneks tagasi. Seda sama ütelnud ta ka Gregorile. Tulnud lõuna — ikka teda ei ole. Neegreit leidnud Sally toas kirja ja annud Gregorile. Käägitasse, selle kirja toonud meksikaanlane eila õhtul ja kannud teie allkirja.“

Dshakson waatas uuriswalt Gormani otsa, kuid selle nägu oli nagu kivist walatud. Selle järele jatkas rääkija:

„Kirjas seisnud, et teie tahate temaga kokku saada, et tiigi küsimust lahendada. Kohaks olnud Dötkulli kirstil.“

„Dötkulli kirstil!“

„Jah. Seesama koht, kus teil kübarast läbi lasti, kui linnast fermile tulite.“

„See on Rahupea ja Simi töb. Sõidame.“

Gorman andis Neegrile kannukseid, kes niisuguse ümberkäimisega harjunud polnud, ja sõitis ratsanikkele vastu, kes waatasid tema peale kahlustawa pilguga.

„Poisid, mina ei saanud misš Sallyle mingisugust kirja,“ algas ta. „Ma ise sain kirja, mis tema allkirja kandis ja milles mulle kokkusaamine määrati Magusa Bee oja juures. Tõi mulle ta wana meksikaanlane.“

„On see kiri teil kaapas?“ küsis Gregor.

„Ei. Ma tiskufin ta kätti.“

Mõlemad waatasid weidi aega üksteise otsa.

„Kirja miis Sallyle tõi ka meksikaanlane, hulguš nimega Pablo Martinets. Temaga räägin ma hiljem ja kuulen tõtt revolwori wõi dollariga. Siin on see kiri.“

Gorman luges ta läbi. Käekirjal oli niisoma wähe farnadust tema omaga, kui teisel kirjal arwatawasti miis Deksteri omaga. Mõni Lou wõi Kahupea kallite, kes wast ford ka paremaid päiwi näinud, ehk kirjutas. Ja ka Lou ise wõis mõlemad kirjad kirjutada, sest nii miis Dekster kui ka Gorman ei tunnud üksteise kirja.

Gorman wõttis taskusti pliiatfi ja kirjutas kirja siu selle teisele poole ümber.

„Siin on minu käekiri, poisid,“ ütles ta. Ise näete, kus wähe.“

Cow-boyd wõrdlesid kirja. Nende kahtlus kadus.

„Kas Dökulli kuristikus käisite?“ küsis Gorman.

„Kõige pealt. Tema oli seal olnud. Meie nägime jälgi liiwal, kus ta maas oli lõndinud ja ootanud. Mingiguguseid wõitlusrundemärke ei olnud. Wiististe mistafid rööwolid tema peale lasjoo ja fidusid kinni.“

Igaüks raisanikkeft kujutas omale ette mahatõmmatud naisterahwast, keda weetakse mööda liiwa kõie otsas ja igauks otjustas omas südames kätte tasuda.

„Mis tella ajal rööwiti posti?“ küsis Gorman. „Kas teegi teab?“

„Ta oli fillal umbes tell kahetfa hommikul,“ teatas üks cow-boydest. „Rööwolid wõisid sealt Dökulli kuristikku jõita otse üle põllu.“

„Aga wõib olla, jagunesid nad kahetš — ühed wiisid kulla, teised tüdrukut.“

„Kõige pealt peame filla juure minema“, ütles Gorman. „Ja aega raisata ei ole.“

Gormani ja Dshaksoni hobused olid wärskemad ja jõitfid kõige ees. Warsti jõutigi filla juure ja seal jagunesid ratsanikud jälgede otjimiseks laiali.

Gorman leidis warsti lõhutud fullakasti, mille luff purustud rewolwri kuulidega.

Maa lasti ümber oli lapjade ja saapaste jälgi täis. Nähtawasti oli siin ka saagi jagamine olnud. Edasi näitafid jäljed, et rööwolid olid lõunapoolse läinud.

„Kui politseinik need jäljed leidiski“, tähendas Dshakson. „Siiski ta neid mööda ei läinud. See on juba raske mäng. Ja meie politseinik ei armastia eluga riskeerida“.

Cow-boyd lastfid hobuseid puhata ja juitsetafid. Võuna pool paistis hambuline mäehari. Puhtas õhus näis ta nii lähedal olevat. Pikad warjud ulatafid orgu.

Rööwoliite jäljed näitafid, et nad mägedesje olid läinud, kitsujesse kahe mäeharja wahel, mis kirmesteks kutsuti.

„Nende mägede taga algab kõrbe“, ütles Dshakson. „Niipalju kui mina tean, on ainult ühes kohas wett — Kasiiti kuristikus. See koht on juba aastat wiiskümmend kõikjugu mõrtjukate ja rööwoliite pesa. Sinna need rööwolid ka läksid. Kuid kas nendega on miis Detster?“

„Nendega!“ ütles Gorman. „Miis Detster on kas kuristikku wiibud wõi õnnelikult koju tagasi jõudnud. Kes soowib, mingu ferma peale tagasi, kuid mina sõidan Kasiiti kuristikku“.

Üteldes seda, hakkas Gorman jälgi mööda minema. Ja cow-boyd järgnesid temale nagu üks mees.

Päite wajus ja warjud laiunesid rohilaanes. Pime tuli ruttu ja ratsanikke kujud olid weel weidi fini taewa foonil näha.

Jälgesi oli ammuigi wõimata näha, kuid nendetagi teati, kuhu rööwolid läinud — sügawa tiigi juure Kasiiti kuristikku põhjas.

Rümmes peatükk.

Waitselt ja ilma määrata jõudsid nad mäejala juure. Kes neid paljaid graniidi kalju rünkaid oligi Kasiiti kuristik. Käiku sinna, mis oli läänepoolses küljes, oli raske leida ka päewal. Ja ratsanitud otsisid, kas ei leia kalju=

seinas pragu, mis pidi tähendamagi sisjeläiku. Wiimaks leidis Gorman ta.

Dshaksoni sõnade järele see sisjeläik, kuhu waewalt üks inimene mahtus, ulatas edasi mitukümmend samm. Seinad olid nii ligi, et tundus nagu oleks nad pealt koos, kuid üffit täht ülewal, mis alt näha oli, kinnitas, et pragu tahets jagab.

Edasi läks käit häkki suureks ja moodustas oru täis kaitfugu kiwa, ühed olid nagu hüigla sammbad, teised kui piramiidid.

„Kui nad weel seal, siis paneme nad lõfju“, tähendas Dshakson. „Teist wäljapääsu ei ole“.

„Mõtled ja seni oodata, kuni nad wälja tulewad?“ küsis Gorman.

„Ei. Siis tuleb kaua oodata. Üks inimene wõib siin kuu aega piiramisele wastu panna. Ja ma usun, et rõõwlitel toidumoonä jaitub. Lou pole loll. Muidugi on ka waht wälja pantud. Ja kui meie ka sisse pääfeme, nad lafeward meid kiwide tagant wiimafeni maäa. Kui ei usu, lähme ja näete ije“.

„Lähme“, ütles Gorman.

Rewolwritega käes läksid nad möbda kitsast täiku. Paarkümmend samm ära käies nägid nad kiwidel tule wastufuma. Nad jõudsid pöörangule, ja seal, kus käit muutus awaramaks, seisis waht.

Nad ronifid edasi. Jõudes kõhuli kiwini, mis pea-aegu takistas sisjepääsu, tõusis Gorman pästi ja waatas kimi ja kaljuseina wahelt.

Waht, kes tule ääres istus ja erutult kuulas, nagu aimaks mingit hädaohtu, oli Kahupea. Nähtawasti talle wahiamet ei meeldinud.

Üigemale minna enam ei wõinud. Lasta Gorman ei usaldanud, kartes segadust sünnitada.

Weidi kaugemal lõppes käit ja seal orus olid tuled ja inimeste ning hobuste warjud.

Gorman pööras tagasi.

„Rõõwolid walifid hea peiduloha“, ütles ta Dshakso-

nile kui nad tagasi tulid. „Nad on kõik ettevaatuse abinõud tarvitusele võtnud, kuid meie peame kuristiku pääsena kas mis tahes“.

„Kuna ma linn ega kaljust ei ole, ei tea ma tõesti, kuidas teie mõtlete seda korda saata. Nägitahe, võib olla pääseda veel teiselt poolt, otse sissekäigu vastu, kuid kuidas saada sinna üles — see on küsimus“.

„Võib katsuda. Mina riskerin“.

„Mina teiega“, ütles Dshakson.

„Tubli poisil!“

„Teie mõlemad murrate oma kaelad. Kuidas saate sinna otse?“

„Ma arvan, ma ennist leidfin ühe külje, mis nii äkiline ei olnud“, rääkis Gorman.

„Aga meie mis teeme?“

„Hoiate väljapääsu finni. Andke meile tund aega. Kui teie selle aja jooksul ei kuule paukusi kuristikus, siis tehke mis tahate, meie laul on siis läbi. Võta parem jaapad maha, Dshakson, sulle lähemad selle ronimise juures ka varbaküüned waja...“

Nad läksid. Ja viimats jõudsid nad werijeks kriimustud käte ja jalgadega üles kalju tipu ning hakkasid sealt allakäiku otsima. Kuristiku põhjas tule walgel nägid nad muinasjutulisi kiwide warje, wee läiget seiswas tiigis ning inimeste ja hobuste warje. Kuulbus hobuste hirnumine, üksikud laused ja joobnud laul. Wiina näis olevat neil külluses ja see tegi neiu seisukoha hädaohtlikuks.

„Pidage meeles, kui ma loud näen, lasen esimesena“, ütles Dshakson.

„Dou lsi sind käsusi wõitluses, aga tema ka haawas mu sõpra ja rõõwis tema pruudi. Mina diendan temaga enne. Siin ei ole Dogi ja wähem kui ettevaatamatus maksab meie elu“.

Seal leidsid nad allakäigud — Gorman ühe ja Dshakson teise.

„Lähme“, sõnas Gorman, „kuid tea, et kui üksti kiwi sinu jalge alt kaob, oleme kadunud. Ma tahan neid

ärakohutada. Mine tea, mis nad misš Deksteriga teevad, kui hädaohtu märkavad. Kui ja enne alla saad, oota mind. Ole ettevaatlik. Säe nii, et me selle kiwi juures, näed, paremal pool tiigist, kottu saame. Ja waata, ära püssiga millegi taha kinni jõe...“

„Hea küll“, tähendas Dshafson, weidi haamatudti neist paljudest nõuannetest. Ta lasi kõhuli ja hakkas alla ronima. Bea kadus ta künka ääre taha.

Gorman leidis roopa, mida wefi kaljuusse teinud ja libises seda mööda selja peal alla. Paar korda teel ettevaatlikult jalaga teed otsides oleks ta peaaegu allakukkunud, kiwide walingut enesega kaasa wiies.

Oli umbes juba nelikümmend minutit mööda läinud, kui ta alla jõudis. Peites end kiwide warju, hiilis ta kuni selle kiwini, mille nad Dshafsoniga lähtelohaks olid walinud.

Siit oli Gormanil kõik nagu peopesa peal näha. Rööwolid istusid tule ääres ja laulsid roppe laule. Korraga tuli pimedusest Lou ja laskis laulmist järele jätta.

„Mis, sa kardad oma daami pärast wõi?“ küsis Sim. „Wäga kahju, Lou, väga kahju... Las harjub... Aga miks ja teda meie eest peidad?.. Las tuleb siia, eks, poisid?“

Sim pööras seljaga Lou poole, et seltsimeestelt poolehoidu leida. Lou haaras wihas rewoltori wälja ja laskis. Sim kukkus furnult maha. Teised rööwolid kargasid püsti. Lou pööras rewoltori ka nende wastu.

Gorman laskis. Kuid enne kui ta jõudis trillit tõmata, kõlas siisjekäigus teine pauk. Kahupea andis märku. Gormani käsi wõpastas ja selle asemel, et kord ja jäädawalt kõik arwed Louga äiendada, laskis tal ainult kübara peast maha. Samal filmapilgul jooksis tema juure ka Dshafson ja nad astusid peiduurtast wälja.

„Käed üles!“ karjus Gorman. Teie olete ümberpiiratud“.

Sisjekäigu kohal oli kange lastmine. Kuid siispe-pääsemine polnud kerge.

Rööwolid kogusid huniku peites pimeduses üksteise

seljataha. Tagumistest ridadest kuuldufid tats pauku. Kuul purustas Gormani käikse ja riivas läewart.

Lou löi tule laiali ja rööwliid hoidfid kiwide taga. Pimedufes kõlafid paugud ning kuulid põrkafid wastu kiwa. Gorman uskus, et ta haawas Lou, kuid mitte kardetawalt ja sellepärast jooksis Gorman talle järele. Kaks rööwliid kukkusid ta eel ja siis weel üks. Kuid Gorman hoidis kuule. Korraga kadus Lou kuhugi. Dihaksoni ka ei olnud.

Kõit plaan kukkus läbi selle tõttu, et Lou Simi peale lastis, cow-boyd aga Gregoriga eesotjas pidafid seda pealetungimise märgiks.

Kuid kus oli neiu?

Lastmine sisseläigu juures läks waljemaks. Gorman oli kahelja rööwliit lugenuid Lou juure arwamata. Weel tats olid sissepääsu juures, kolm said surma. Lou haawata. Sim ka surma. Ja, wõib olla, Dihakson lastis ka mõned... Gorman hoidis warju ja laadis rewolwriifi.

Paugud waitifid filmapilguts ja kostfid siis uue jõuga juba lähemal. Cow-boyd Gregoriga eesotjas tungifid sisse.

Korraga kadus pimedus. Kuu tõusis ida kaljuseina tagant ja ajas pimeduse nurka ja urgastesse. Gorman jäi walguse kätte. Teiselt poolt pimedusest kuulduus hääle, keegi kumardas kiwi taha ja püüsi raud läikis...

Korraga käifid tats pauku... Wälkufid tats tuld...

Gorman wõitis filmapilgu. Tema kuul lendas wastasele just otjaette ja furnud Lou weeres Gormani jalge ette ning tema kolkufiskund nägu waatas otse kuu peale.

Lahing ei kestnud enam kaua. Rööwlipejal oli lõpp.

Cow-boyd kogufid ja hakkafid kuuwalgel kaotufi lugema. Rööwliitest oli surmasaanud wiis, neli haawatud raskesti ja tats kergelt. Rahupea oli enese alla annud.

Gorman waatas ringi. Ühes seinas oli kõrgel wäike koobas. Ta ronis sinna ja leidis, mis otfis. Käifid ja jalust kinni seotud ning rätif suus istus pörandal Sally Dekster.

Gorman tõstis wangi üles ja päästis lahti. Neiu toetas end tema najale keeletult ja Gorman kandis ta kätel alla.

„Ma tean, et te tulete esimesena,“ ütles neiu wiimaks jofinal. „Ma häädsin teid waimus kõik see aeg ja palusin. Ning teie tulite.“

Neiu nägu ulatus Gorman'i näo ligi nagu tahaks ta tänuks anda muju põlewailt huultelt.

„Arusaadaw, et mina,“ rääkis Gorman rahulikult. „Dshim Marsden ei saanud tulla ja siis tulin mina tema eest.“

„Dshim Marsden . . . Teie muust ei mõtlegi kui temast.“

„Enam kui kellegist muust. Ma lähets kas wõi põrgu, et tuua tagasi Dshimile armast neidu . . . Ja ma usun, ta teeks jeda ka minu heaks . . .“

Neiu waatas küsitwalt.

„Teie heaks . . . armastate teie kedagi?“

Gorman pigistas filmapilguks filmad. Ta elas läbi raske wõitluse — wõitluse iseenesega.

„Jah, armastan,“ ütles ta siis taha. „Armastan . . . oma naist.“

„Dlete naisemees?“

Gorman ei kannatanud pilku wälja ja noogutas peaga.

„Lähme,“ ütles neiu taha. „Wiige mind . . . Dshimi juure . . .“

Nädal hiljem jõiis Gorman jälle omal Neegril Dogist läbi. Tuul keerutas tolmu mööda uulitsaid, kuid ei lendanud kellegi kübar mööda kõnniteed ega astunud poest wälja pruunijunkseline iludus. Ja linnast läbi rohilaande jõudes peatas Gorman ja neelas ahnelt wärsket õhku.

„Jah, Neeger,“ pööras ta oma hobuse poole. „Nii fina kui mina oleme laulatud — laulatud selle suure, laia rohilaane wabadusega . . . Ja sellepärast ma usun, et me wiist enam kunagi siia tagasi ei tule. Ei Dogi, ei Dshimi juure, ei Ringi „D“ . . .“

Ja Neeger täitsa oma peremehest arusaades hakkas parajat galoppi jooksmas, wiies Gorman'i kest rohilaani, kus meesterahwas wõib unistada naisterahwast, kuid harwa teda leida . . .



K. Brandies'e raamatukauplus

Tallinnas, Suure Tartu m. № 22.

Juturaamatud:

Kiwilombi Ints. Ilus Armilde ehk neegrite wõimuses. Hind 25 mk.

Isamaa äraandja ehk ilma süüta hukkamõistetud Hind 35 mk.

J. Mändmets. Mülkas. Hind 15 mk.

H. Kümmel. Pagana preester ja misjonär. Hind 15 m.

Ada Linden. Jumalik saatus. Hind 15 mk.

W. Wabadik. Warga päewaraamat. Hind 20 mk.

Swen Hedin'i reisikirjadest. Himalaja takka. H. 20 m.

Marie Schweiker. Raskesti katsutud. Hind 15 mk.

Armin Stein'i järele. H. Oras. Martin Lutherus ja Grahw Erbach. Ajaloolik jutustamine H. 50 m.

Dr. W. Schiele. Eestikeele H. Oras. Sakslaste seltis Buuri sõjas. Hind 100 m.

Kiwilombi Ints. Kadunud tütar ehk salaurka ohwer. Hind 20 mk.

Kiwilombi Ints. Rööwitud naisterahwas. Romaan Tallinna elust. Hind 30 mk.

Kiwilombi Ints. Jüri Rumm ja õnnetu taluneiu. Algupäraline jutustus minewikust. Hind 25 mk.

Krakau kloostri saladused ehk Barbara Ubrik. Põnew romaani 320 lhk. Hind 250 mk.

Heindrik Saar. Otsekoheesus. Hind 40 mk.

Woog I. Kirjatööde kogu toimekond: Ed. Hubel, Hugo Raudsepp, J. W. Weski. Hind 75 mk.

Laulud ja kupleed:

Kiwilombi Ints'i 7 uut Nalja kupleed. Hind 15 mk.

” ” Tosin Naljalaule. Hind 20 mk.

Elise Aun. Kibuwitsa õied. Luuletused. H. 10 m.

J. Punisson. Orult ja mäelt. Luuletused. H. 10 m.

A. Tombach. Kaljuwald. Luuletused. Hind 10 m.

Pidu laulik. Hind 15 mk.

Kiwilombi Ints. Apollo. Tasku näitelawa. H. 15 m.

K. Brandies'e raamatukauplus

Tallinnas, Suur Tartu m. № 22.

Teaduslikud raamatud:

- E. Treumann.** Praktikaline õpetus metsawahtidele.
Hind 15 mk.
- William Walker Atkinsson.** Tahtejõud ning waimu-
terawus äri ning igapäewases elus. Uinuwa-
te waimjõudude äratamine, teritamine ja õigeste
tarwitamine. Hind 30 mk.
- J. Piper.** Biologicalised kirjad. Zytologia ehk raku-
kese teadus. Piltidega. Hind 40 mk.
- Dr. K. Lambert'i** järele A. Liblik. Maaailma rah-
wad II. Hind 30 mk.
- Terwishoiu raamat.** Juhatus, kudas terwist hoida.
Paljude piltidega. Hind 100 mk.
- Kuiwad galawanielemendid.** Õpetus, kudas kodusel
wiisil mitmesuguseid kuiwi patareisi, tasku-
lampide, elektrikellade j. n. e. jaoks walmis-
tada. Hind 15 mk.
- Aleksander Kann.** Konstitutsiooniline riigikord. Prö-
fessor G. Scherchenewitschi järele. H. 30 m.
- A. Hanko.** Ühistegewus. Tarwitajate ühisused.
Hind 10 mk.
- Rudolf Zero.** Kontrollpesad ja nende tarwitamine
kanapidamises. Hind 20 mk.

Mitmesugused raamatud:

- Uus ja õige käewaataja ning kaarditark.** H. 25 m.
- A. Trilljärw.** Tasuja. Kurbmäng kuues pildis.
Hind 100 mk.
- Kiwilombi Ints.** Nalja album. Hind 12 mk.
- Uued armastuse kirjad.** Lisa: Postmarkide tähendused, orakel ja muud lõbustused. H. 50 m.
-

Saada igast raamatukauplusest.

Otseteed tellijad palun hinna markides ära saata.